Novembris 1914. 9. gads. № 11.

Kristīgs Vēstnesis.

Redakzija un ekspedizija: Rigā, „Golgatas Namā", Hospitalu ela 24. Telefons 73-12. (Рига, Лифл. губ., Госпитальная ул. 24.)
Pasta adrese: Въ конт. „Кристигсъ Вестнесисъ", почт. ящикъ 1250, Рига. Redaktors-izdevējs W. Fetlers. Krievu skurnala „Гость" redakzija: С.-Петроградъ, „Домъ Евангелія", 24 линія № 11.
W. Fetlera telegrafiskā adrese Petrogradā: Петроградъ-Авенезеръ.

Maksā ar peesuhtischanu par gadu 2 rubki; pa numureem pehrkot — 12 kap.; ahrsemēs 1 dolaru 25 zentus. Studinajumu sihku rakstu rindina maksā 20 k. — Par katru adreses mainu 10 k.

„Kristigs Westnesis" (The Christian Messenger), a lettish religious monthly. Publisher and Editor: Rev. W. FETLER, Hospital-Str. 24, Riga, Russia.

Ak, Debeſs Waldneek, nahzi!

Ak, Debeſs Waldneek, nahzi
No Sawa pilsgalma,
Jau ilgi Tewi gaidā
Sche Tawa lihgawa.
Ta ſkauſta, nizināta
Un pelta ſweſchumā —
Ak, wedi wiņu drihſi
Pee Sewis godibā!

Ta muhſcham aiſmirſt newar,
Ka Tu to ilgahi
Un kehnischkigā kahrtā
Tad wiņu eezehli.
To rotu, ko tai dewi,
Ta zeeſchi paglabā.
Ak, Tawi ſaldee wahrdi
Tai weenmehr atmiņā!

Daudſ wiņa raudajuſi,
Daudſ ta ir wajāta,
Tak tapuſi ta Tewim
Naw neuſtiziga.
Ta kluſi kahrtojuſi
Jau kahiu uſwalku —
Ak, wedi wiņu drihſi
Pee Sewis godibā!

P. Stauberts.

Waj gaidi? . . .

Sadſihwes wehtras, ſuhk, augſtak kà zelas,
Leekas, it wiſu tàs aiſſkalot grib;
Leelwalſtu kugos pat bangas jau welas,
Granatu pehrkonu ſibini ſib.

Wiſs, kas ir ſaruhſejs, ſpoſchums kam ahrigs,
Degoſchâ zeplî nu pahrbaudits teek;
Zik katrs ſpehzigs, zik katrs wahrigs,
Preekſch wiſu azim nu atklaht to leek.

„Zilweki — brahli“ . . . tas tagad tahli,
Meers no ſemes ir atnemts jau.
Debeſu ſuhtni, ſauzeet jel ſkali:
„Kriſtus nahkſchana tahlu wairs naw!“

Draugs, waj tu gaidi ta Kungu deenu?
Swehtgara leeſma waj gaiſchi tew deg?
Waj mihli Jeſu tà, kà neweenu,
Kaut tadehl wiſi tewi atſtahj un behg?

Waj eſi gatlaws, waj darbs taws ir darits?
Grehka wairs nawa, kas ſirdi tew ſpeeſch?
Waj wari ſazit: „Nahzi, Kungs Jeſu,
Sche tawa bruhte ilgojas, zeeſch“? . . .

A. Leepinſch.

Dr. M. A. Lorei.

Sw. Gars pahrleezina paſauli par grehku, par taiſnibu un par ſodu.

Muhſu peſtiſchana eeſahkas, kad mehs dſiki ſahkam juſt, ka mums ir wajadſigs Peſtitajs. Sw. Gars ir tas, kas muhs wed pee ſchis wajadſibas ſajuſchanas. Mehs laſam Jahn. 16 : 8—11, „Un kad Tas buhs nahzis, Tas pahrleezinàs paſauli par grehku, par taiſnibu un par ſodu; par grehku, ka tee netiz uſ Mani; par taiſnibu, ka es eemu pee ta Tehwa, un juhs Mani wairs neredſeſeet; par ſodu, ka ſchis paſaules kungs ir noteeſats.“

I. Mehs ſcheit redſam, ka Sw. Gàra darbs ir pahrleezinàt zilwekus par grehku, tas ir, tà winus pahrleezinat par winu maldibu, atteezotees uſ grehku, ka winos rodas dſiła perſonigas wainas apſinaſchanàs. Pirmo reiſi mehs laſam par ſchi apſolijuma peepildiſchanos. Ap. d. 2 : 36, 37, „Tad nu wiſam Iſraeła namam buhs teeſcham ſinat, ka Deews Winu ir darijis par Kungu un Kriſtu, ſcho paſchu Jeſu, ko juhs eſat ſituſchi krustâ. Un kad tee to dſirdeja, tad ſirds teem pahrtruhka un tee ſazija uſ Peteri un ziteem apuſtuleem: wihri, brahki, ko mums buhs darit? Sw. Gars taiſni tà bija nahzis, kà Jeſus bij ſolijis un atnahzis Winſch pahrleezinaja paſauli par grehku: Winſch iſtruhzinaja winu ſirdis ar apſinu par winu breeſmigo wainu, kuru tee bija iſdarijuſchi atmetot ſawu Kungu un Kriſtu. Ja apuſtulis Peteris buhtu runajis tos paſchus wahrdus deenu preekſch Waſarſwehtkeem, panahkumi nebuhtu bijuſchi nekahdi; bet tagad Peteris bija pildits ar Sw. Garu (4. p.), un Sw. Gars nehma Peteri un wina wahrdus un leetoja tos preekſch ſawu klauſitaju pahrleezinaſchanas. Weenigi Sw. Gars war pahrleezinat zilwekus par grehku. Dabigà „ſirds ir wiltiga pahr wiſàm leetam un ſamaitata“ (Jer. 17 : 9); un muhſu eedſimtais launums nekad neparahdas ſkaidraki kà tad, kad mehs wehrtejam ſewi. Mehs wiſi loti labi redſam zitu kluhdas, bet mehs wiſi no dabas eſam akli pret muhſu paſchu wainam. Muhſu akliba pret muhſu truhkumeem beeſchi ween ir pawiſam gekiga. Mums ir ſawads ſpehks pahrſpihlet muhſu eedomatos tikumus un gluſchi neeewehrot muhſu kliktàs ihpaſchibas. Jo ilgaki un jo pamatigaki mehs pehtam zilweka dabu, jo ſkaidraki mehs redſam, zik neeeſpehjami ir pahrleezinat zilwekus par grehku. Mehs to neſpehjam un Deews to tadehl naw mums uſtizejis. Winſch ſcho darbu ir eelizis tahdam rokâs, kurſch pilnigi to ſpehj, proti, Sw. Garam. Weena no leelakàm kluhdam, kuras mehs waram darit wedot zilwekus pee Kriſtus, ir ar muhſu paſchu ſpehkeem mehginat pahrleezinat winus par grehku. Nelaimigâ kahrtâ ta ir weena no wisbeeſchak ſaſtopamàm kluhdam. Sludinataji ſtahjas kanzelê, ſkaidro un mahza zilwekeem eeraudſit un ſapraſt, ka wini ir grehzineeki Wini to iſſkaidro tik gaiſchi ka deenu; bet brihnums, ka winu klauſitaji to newar eeſkatit. Perſonigi ſtrahdneeki noſehſchas blakus mekledamai dwehſelei, ſarunajas ar winu, wiſai weikli peewed Rakſtu weetas, taiſni tàs weetas, kuràm buhtu jaatſtahj wajadſigo eeſpaidu, un tomehr naw panahkumu. Kapehz? Tapehz ka mehs mehginam darit Sw. Gara darbu, kuru Winſch ween ſpehj padarit, t. i., pahrleezinat zilwekus par grehku. Ja mehs tikai turetu prahtâ muhſu pilnigo neſpehju ſchai ſinâ un atdotos ſewi Winam ar ſawu neſpehka apſinaſchanos, mehs redſetu panahkumus.

Kahdas ewangeliſazijas ſapulzes beigâs muhſu baſnizâ Tſchikagâ, weens no muhſu labakeem darbineekeem peeweda man kahdu maſchiniſtu, peeſihmedams: „Es wehlos, kaut juhs ſarunatos ar ſcho wihru.“ Es ar winu runaju diwas ſtundas beſ panahkuma. Noſehdos winam blakus ar atwehrtu Bibeli un maſak kà pehz deſmit minutem, dſiki pahrleezinats par grehku, winſch atradàs uſ zeleem, ſauzot uſ Deewu pehz ſchehlaſtibas. Tas, kurſch man winu peeweda, ſazija uſ mani, kad maſchiniſts bija aiſgahjis: „Tas ir loti ſawadi.“ „Kas tad?“ es praſiju. Winſch atbildeja: „Sineet, es leetoju taiſni tos paſchus pantus ſarunajotees ar to wihru, un tamehr es nodarbojos ar winu diwas ſtundas beſ panahkuma, ar jums winſch deſmit minutès bija pahrleezinats par grehku un peenehma Kriſtu.“ Zaur ko tas iſſkaidrojams?

Mans darbineeks bija aiſmirſis kaut ko, ko winſch reti aiſmirſta, proti, ka Sw. Garam bija jadarbojas. Winſch pats bija mehginajis pahrleezinat zilweku par grehku, winſch bija leetojis pareiſus pantus, bija pareiſi

isskaidrojis, bet nebij luhkojees uf to Weenu, kurfch bija fpehjigs padarit to darbu. Kad winfch man atweda maschinistu un teiza: „Es nodarbojos ar winu diwas stundas", tad es pats pee sewis domaju: „Ja schim spehjigam strahdneekam tà gahjis, to tad es wehl spehju darit?" Un pilniga nespehka apsinâ es atdewu Sw. Garam to darbu, kuru Winfch ari padarija.

Sw. Gars spehj pahrleezinat par grehku wiszeetako un wisaklako. Gluschi besruhpigeem un weenaldsigeem wihreem un seewam Winfch dod spehzigu sajuhtu, ka wineem ir wajadsigs Pestitajs. Zik beeschi jau tas naw parahdijees. Preekfch dascheem gadeem manas draudses darbineeki bij nofkumuschi par to, ka muhfu sapulzes tik mas parahdijàs pateesa, dsiva pahrleeziba par grehku. Notika atgreeschanàs. Laba teesa tika peesskaitita draudsei, bet tikai masums pateesi apsinajàs sawu grehku nosihmi. Kahdâ wakarâ weens no darbineekeem sazija: „Brahli, es mu loti noruhpejees par to, ka muhfu sapulzès tik mas teek pahrleezinati par grehku. Gan peedsihwojot atgreeschanas un draudses pawairoschanos es tomehr neredsu tik dsiku pahrleezinaschanos par grehku, kà es to wehletos. Es leeku preekschâ, ka mehs sapulzetos katru wakaru, luhgtu Deewu pehz leelakas pahrleezinaschanàs par grehku muhfu sapulzès." Preekschlikumu peenehma wisa komiteja. Mehs daudz wakarus bijàm luhguschi, kad kahdâ sw. wakarâ es redseju pirmâ rindâ kahdu lepni gehrbtu kungu ar loti zeetu sejas isteiksmi. Leels dimants mirdseja wina kakla apsehjumâ. Winfch sehdeja blakus kahdam draudses kopejam Passkatidamees uf winu pa spredika laiku es eedomajos: „schis wihrs ir sporta peekopejs, un mans draudses diakons Jungs ir winu schodeen noswejojis." Israhdijàs, ka tas bija taisniba. Schis jaunais zilweks bija kahdas sporta kluba ihpaschneezes dehls. Leekas, winfch nekad eepreekfch nebija bijis kahdâ pateesi kristigâ deewkalpojumâ. Jungs bij tai deenâ nokehris winu uf eelas un atwedis uf sapulzi. Man sludinot, jaunekla azis bij zeeschi wehrstas uf mani. Ejot lejâ uf pehzsapulzi, Jungs panehma jaunekli lihds. Manas sarunas ar mekledamàm dwehselem wilkas loti ilgi tai wakarâ. Pabeidsis ar pehdejo, apmehram 11 naktì, kad gandrihs wisi bija aisgahjuschi mahjàs, Jungs peenahza man klaht un teiza: „Sche ir kahds zilweks, es wehletos kaut juhs ar winu sarunatos. Tas bija minetais sportists, dsidi kustinats. „Ak, winfch nopuhtas, es nesinu kas man kait, nekad wehl sawâ muhschâ tà neesmu jutees kà schodeen." Winfch elsoja, drebedams kà lapa. Tad winfch atstahstija sekoscho: „Es scho pehzpusdeenu isgahju ahrpus pilsehtas, kur gribeju satikt daschus zilwekus un pawadit ar wineem scho deenu pee spehlem. Ejot gar kahdu parku apstahjos paklausitees sem klajas debess sapulzi, kuru wadija daschi no juhfu jauneescheem. Kahds no wineem, kuru es agrak pasinu, kà grehzigas dsihwes peekopeju, nolika leezibu. Es gribeju dsirdet, ko winfch saka. Kad winfch pabeidsa, es gahju projam. Nebiju tahlu aisgahjis, kad sawads spehks mani satwehra, atweda atpakaļ un es paliku lihdz beigam. Tad schis kungs runaja ar mani un atweda uf juhfu. Isnizu, jaunekļu sapulzè. Pehz tam winfch mani atweda uf juhfu sprediki un tad uf scho sapulzi." Te winfch apstahjas un schnukstleja: „Es nesinu, kas ar mani notiek. Nekad wehl tà neesmu jutees kà tagad," un wina leelais stahws drebeja no aisdustinajuma. „Es sinu, kas jums kait," es teizu. „Juhs topat pahrleezinati par grehku, Sw. Gars darbojas pee jums," un es winam aisrahdiju uf Kristu; winfch nokrita zelos un sauza uf Deewu pehz schehlastibas un grehku peedoschanas Kristus labad.

Neilgi pehz tam, kahdâ swehtdeenas wakarâ es redseju otru wihru sehscham galerijâ gandrihs tanì paschâ weetâ, kur bij sehdejis augschâ peeminetais. Ari schim dimants mirdseja pee krekla apkakles. Es pee sewis teizu: „Te ir atkal weens sporta zilweks." Israhdijàs, ka winfch bij apkahrtzekotajs sportists. Man sludinot, winfch sawâ sehdeklì leezàs arween wairak un wairak uf preekschu. Spredika widû — newis gribedams usaizinat, bet weenkahrschi wehledamees eesspeest dsiļak kahdu pateesibu — es saziju: „Kas grib peenemt Jesu schowakar?" Kà sibens schis wihrs peelehza kahjàs un issauzàs: „Es gribu!" Tas skaneja pa wisu basnizu lihdsigi revolwera schahweenam. Es tuhlin pahrtrauzu spredìki un usaizinaju laudis pee atgreeschanàs no grehkeem; wihri, seewas un jauneeschi pazehlàs bareem un nodewàs Kristum. Deews atbildeja, luhgschanas un Sw. Gars pahrleezinaja laudis par grehku. Sw. Gars to spehj. Mums ne par weenu newajaga issamist, zik winfch ari neisliktos weenaldsigs, pasauligs, paschapmeerinats, netizigs, — Sw. Gars spehj laudis pahrleezinat par grehku. Kahds jauns, reti isglihtots un spehjigs sludinatajs reiz atnahza pee manis un teiza: „Manàs rokàs ir loti swarigs usdewums. Es esmu mahzitajs kahdâ universitates pilsehtâ. Manas sapulzes pa leelakai dalai sastahw no universitates profesoreem un studenteem. Wini ir slaweni laudis, ar augsteem tikumiskeem idealeem un preekschsihmigu dsihwi. Ja man buhtu draudse no dsehrajeem, grimuscheem un sagleem, tad es winus spehtu pahrleezinat par grehku, bet nu mans usdewums ir — scheem labeem un mihleem zilwekeem likt saprast, ka wini ir grehzineeki, bet kà lai winus par to pahrleezinaju?" Es atbildeju: „Tas ir necespehjami. Juhs to newarat, bet Sw. Gars to spehj." Ja, ta ir taisniba. Daschreiz wisdsiļak grehku sajutuschi tee preekschsihmigakà un peewilzigakà rakstura zilweki, wini bij grehzineeki un Sw. Gars atwehra wineem azis.

(Turpmak beigas).

Waj Kristus bija Deewa Dehls, un kapehz Winam wajadseja mirt par grehkeem?

W. Fetlera runa pamoschanàs ſapulzè Rigâ, Zianas baſnizâ 7. martâ 1912. g. Saihſimatt uſſihmejis Jonarans.

Schinî ſapulzè, un wiſpahri kriſtigâ paſaulè laudis ſadalas diwâs dalàs. Weena daka ir tahdi, kas dſirdetò wahrdu labpraht uſnem; wini dſeed: „To truſtu labpraht uſnemſim un Kriſtum pakal ſtaigaſim" — teem tas wahrds ir par leelu ſwehtibu. Otra daka launchu ir tahdi, kas ne par ko negrib grehkus atſtaht. Sawas firdis wini apzeetina kà Waraus Egiptè. Teem Deewa wahrds ir par nahwi. Diwas leetas jums ſtahw preekſchâ: waj atgreeſtees no grehkeem — eeſahkt jaunu dſihwi ar Kriſtu, jeb — Deewa wahrds preekſch jums buhs par nahwi, par kriſchanu un ſodibu. Es runaju uſ jums tapehz, lai paſtara deenâ jums nebuhtu ar ko aiſbildinatees.

„... Baltaks nekà ſneegs, baltaks nekà ſneegs. Tawàs aſinis maſgats, eſmu daudſ baltaks, mans Kungs, nekà ſneegs." Waj tu wari tà dſeedat jeb waj ſchi leeziba tewi apſuhds?

Sche ir meerigi laudis, bet Deewa Sw. Gars peeklauwè un grehzigàs firdis ſatruhkſtas. Pa zelu eet ſaglis, meerigs un droſchs; bet tikko winſch teek par ſagli paſihts, wina droſchiba ir pagalam. Tàpat ſchinî ſapulzè, Sw. Gars redſ tàs firdis, kuràs ir grehks; bet nahks deena, kur grahmatas taps atwehrtas un katrs taps teeſats pehz ſaweem darbeem.

Greeſiſchos pee ſawa teikſta: „Kapehz Deewa Dehlam wajadseja nomirt par zilwekeem?" Waj Deews newareja ſuhtit zilwekeem glahbſchanu zitadâ zelâ? Par pamatu nemſchu Rom. 5: 6—9 p. Sche ir droſchs un pilnigs pamats zilwekam, kurſch nahk pee peſtiſchanas. Deews ir mihleſtiba un ne tahds Deews, kas ſawam radijumam dſihtos pakal un to ſoditu un ſoditu katru deenu. Waj ſuhs domajeet, ka Deewam, kas radijis debeſi un ſemi, buhtu neeeſpehjams wiſu Rigu weenâ azumirkli ellè nowest, ja Winſch gribetu par winas grehkeem atreebtees?! Laudis mehds ſazit: „Kam wara, tam taiſniba", bet Deews ir mihleſtiba. Winſch gaida, lai laudis labpraht nahk pee peſtiſchanas.

Daſchi ſaka: „Ja Deews ir wiſſpehzigs, kapehz Winſch nepeeſpeeſch, lai wiſi laudis Winam kalpotu? Bet ſakat, waj ihſta mihleſtiba ko peeſpeeſch? Stahſta par Turaidas jumprawu, ka ta tikuſe no kahda mihleta, bet tad dehl nepadoſchanàs nokauta. Ta nebija ihſta mihleſtiba: ihſta mihleſtiba neweenu nepeeſpeeſch — tas bij grehks. Ja Deews gribetu kaut ko ar waru darit, tad weenâ azumirkli Winſch waretu wiſus grehzineekus eemeſt ellè.

Es eſmu ſuhtits no Ta, kas ir „Mihleſtiba"... Ehrkſchkeem kronetu Winu ſit kruſtâ, bet Winſch luhdſ: „Tehws peedodi teem". Ja tu Winam pagreeſ muguru un ej uſ otru puſi, tad kà labais Gars, ar mihleſtibu Winſch tew wehl eet pakal. Winſch luhdſ par tewi. Winam nepatihk grehzineeka nahwe. Es eſmu ſuhtits ſazit, ka Deews negrib, lai grehzineeki mirſt, bet lai wiſi dodas uſ atgreeſchanos no grehkeem. Jeſus paſaulè nahkſchana ir Deewa mihleſtibas iſteizeens.

Bet kapehz Deewa Dehlam wajadseja nomirt par grehzineekeem? Waj nebuhtu deeſgan, kad kahds zilweks itin kà Sokrats, buhtu ſawu mahzibu apſeegelejis ar ſawu nahwi? Jeſum, lai Tas waretu atpeſtit zilwekus no winu grehkeem, wajadseja buht zilwekam un reiſè ari Deewam. Ja Winſch nebuhtu tahds bijis, tad Wina mirſchanai preekſch mums nebuhtu noſihmes. Ja Jeſus buhtu bijis tikai zilweks ween, tad Winſch buhtu warejis mirt tikai par weenu zilweku. Katrâ walſtî ir juridika un likumi par labeem darbeem un kriminaleem. Kad zilweks noſeedſees pret walſts likumu, tad winam jaſanem ſods, — bet ja gadàs otrs, kas par ſimts rubleem panem ſodu uſ ſewi, tad wainigais ir brihws un, kad teeſa ar to meerâ, tad protokolî teek eerakſtits, ka wainigà weetâ ſodu uſnemas kahds zits. Kad ſods iſpildits, tad no wainigà wairs newar praſit otrreiſeju ſodu. „Zits jau ſodu iſzeetis un man las wairs naw jazeeſch!" wainigais atbildès. Sodu praſa weenreiſ: Ja tu buhtu noteeſats uſ deſmit gadeem zeetumâ, tad no tewis nepraſis diwdeſmit gadus, bet deſmit.

Kas ir muhſu noſeegums? „Grehks" — Deewa un Kriſtus bauſchu pahrkahpſchana. Deewa bauſchli ir aiſſchogojums, lai mehs neeetam pahri par robeſchu. Schee bauſchli ir zilweku labad doti, un mukigi buhtu ſazit: mums tos newajag. Tehws ſawam behrnam par labu aptaiſa ap ugunskuru aiſſchogojumu, lai behrns neſadedſinatu pirkſtus. Zik gekigi buhtu, ja behrns pahrgalwigi ſazitu: tas naw preekſch manis. Aiſſchogojums ir paſcha behrna labad un Deewa pawehles ir tizigaja labad. Zik daudſi nebuhtu ſawas rokas ſadedſinajuſchi, ja nebuhtu rakſtits: „Tew nebuhs ſagt, tew nebuhs laulibu pahrkahpt" u. t. t. Kad nu behrns pats leezas pahri par aiſſchogojumu un tihſcham dedſina pirkſtus, tad jau tehws naw wainigs, bet behrns pats ... Lai muhs aiſſargatu no launa, ko Bibeles walodâ ſauz par grehku, Deews ir lizis aiſſchogojumu: „Tew buhs un Tew nebuhs." — Pahrkahpeji dara paſchi ſew ſkahdi. Kad Adams un Ewa bija apgrehkojuſchees, tad tee bija Deewa robeſchas pahrkahpuſchi un pehz grehka ſekoja nahwe. Behrns tihſcham apdedſinajees, newar dot tehwam wainu. Tehws preekſch wina gribeja wiſu labu, bet behrns pats bija wainigs.

Eedomajees, ka tu ſtahwetu Deewa ſoga krehſla preekſchâ. Deews tew praſitu: „Waj tu atſihſtees par wainigu?" — „Ja!" tu atbildetu. — „Tad tew ir jamirſt!" Uſ tawu luhgumu tew tiktu atwehlets, eet meklet zilweku, kas tawâ weetâ mirſt. Tu eetu pee Enoka un ſazitu: „Enok, tu Deewa draugs, waj tu newaretu manâ weetâ nomirt?" „Labpraht," atbildetu Enoks, „ja tik kas no Deewa war tikt peenemts par peeteekoſchu; es eſmu gatàws mirt par tewi, lai tu dſihwotu." Tad Deews praſitu: „Enok, waj tu neeſi neweena grehka padarijis?" „Eſmu gan!" „Tad tew paſcham ir jamirſt par ſaweem grehkeem!" ſkanetu noteizoſcha atbilde. Tu eetu tahlak pee Moſus un ſazitu: „Moſu,

tu bauſlibas dewejs, waj tu newaretu manâ weetâ nomirt?“ „Labpraht, mans draugs, ja tik tas no Deewa war tikt peenemts.“ Tad tu ar Mosu roku rokâ eetu lihdſ Soga trehſlam, bet Deews atkal jautatu: „Mosu, waj tu neweena grehka neapſinees darijis?“ „Ejmu gan!“ Tad tew paſcham ſtahw nahwes ſods preekſchâ!“ Tad tu eetu peedſeſſmineeka Dawida un ſazitu: „Tu eſi wihrs pehz Deewa ſirds, glahb manu dſihwibu, jo man ir jamirſt. Nahz, nomirſti manâ weetâ, lai es buhtu glahbts.“ „Es mirtu labpraht, ja tik tas no Deewa taptu peenemts!“ „Dawid“, ſaka taiſnais ſogis, „tew paſcham ir jamirſt, tu jau ari eſi grehkojis!“ Pehdigi tu nahz pee Deewa, ſatreekts un ſagrauſts un ſaki: „Wiſi ir grehkojuſchi, wiſeem truhkſt teikſchanas, naw neweena taiſna, it neweena.“ Ar nahwes bailem tu zihnees un baſlojees, lihdſ tu eſi nogahjis uſ Getſemanes dahrſu: tur kahds zilweks ſwihſt afins ſweedrus. Winam tu jautâ: „Waj Tu newaretu manâ weetâ mirt?“ „Ja, Es jau tewi ſen gaidiju, Es mihlu tewi, Es mihleju tewi, Mans behrns, waj tu ari Mani mihlè?“ Tad juhs nonejat pee Soga krehſla un Jeſus ſaka: „Tehws, es neeſmu neweenu grehku darijis, lauj man nomirt par ſcho grehzineeku!“ „Waj tad tu teeſcham neeſi neweena grehka darijis? Kur ir leezineeki? Marija, waj taws Dehls naw neka launa darijis? Waj winſch ir weenmehr bijis paklausigs?“ „Winſch ir beſ wainas!“ atbild Marija un audſchu tehws Jaſeps.“ „Mahzekli, waj juhſu Meiſtars ir beſ grehka?“ „Pilnigi!“ „Tad tu wari mirt par winu. Tad tu wari mirt par wiſas paſaules grehkeem!“ Winu wed uſ Golgatas kalnu, dſen zaur rokam un kahjam naglas zauri — Winu ſit pee kruſta, pee kura tew wajadſeja tikt peeſiſtam. Taiſnais mirſt par tewi grehzineeku!

Zilwekam ir katram paſcham par ſewi jamirſt. Jeſus nomira par wiſeem zilwekeem, jo Winſch bija Deews un zilweks. Ja ari Winſch buhtu idealakais un beſwainigakais zilweks, kà Tolſtojs mahziſa, tomehr kà zilweks Winſch buhtu warejis nomirt tikai par weenu zilweku ween. Ja kahds zits buhtu atnahzis un Winu atradis jau nomiruſchu, tam tad buhtu jaſaudè wiſa zeriba uſ glahbſchanu. Weens tikai buhtu bijis taiſns un Tas tagad buhtu miris. Winſch peeeetu pee Golgatas kruſta un jautatu tam peenaglotam „zilwekam“: „Waj tu newaretu manâ weetâ nomirt?“ „Zilweks“ neatbildetu. Jeſus — taiſnais zilweks — buhtu nomiris. Winſch nahktu atpakal pee Soda krehſla un ſazitu: „Tas taiſnais zilweks ir par weenu grehzineeku jau nomiris un man wairs glahbſchanas naw!“ Jeſus bija zilweks un ari Deews, tapehz Tas ari par tewi ir nomiris. Tizi uſ Wina nahwi un tu buhſi glahbts!

Tà nu wiſu kopâ ſanemot, mehs nahkam pee ſchahda logiſka ſlehdſeena: 1) Jeſum Kriſtum, lai Winſch waretu atpeſtit zilwekus, wajadſeja buht zilwekam, lai Winſch kà zilweks waretu mirt par zilwekeem. 2) Winam wajadſeja buht Deewam, lai Wina nahwe atſwehrtu wiſas zilwezes nahwi. 3) Tai perſonai, kas zilwezi waretu atpeſtit no grehkeem, ir juridiſki jamirſt wiſu zilweku weetâ. 4) Beſtam, tai perſonai wajadſeja buht beſ grehka, lai mirtu grehzineeku weetâ. Weenigà tahda perſona ir Jeſus Kriſtus. Kas Winu atmet, tas atmet weenigo un pehdejo glahbſchanas zeribu, un grehka alga — nahwe — paleek uſ Wina pascha. „Ta peſtiſchana naw zaur zitu neweenu un ari zits wahrds apakſch debeſs zilwekeem naw dots, zaur ko teem buhs muhſchigi dſihwot.“ Ap. darb. 4:12.

Gotfrida Arnolda:

Kahdi bija pirmee kriſtigaji?

Weentuki

pirmos gadu ſimtenos ſtarp kriſtigajeem bija deeſgan daudſ. Weentulibu wiswairak mehdſ uſſkatit kà muhku idealu. Kà ſinams, wehlak lihdſ ar baſnizu gluſchi pahrwehrtàs ari kloſteru dſihwe. Bet ſahkuma laikoſcho dſihwes weidu peenehma tikai tahdi kaudis, kuri nopeetni wehlejàs netrauzeti tam Kungam kalpot. Kahds wezs rakſtneeks, Kaſians, par wineem rakſta ſekoſchi: „Schee wihri nebij apmeerinati ar ſatana wiltigo uſbrukumu atſiſchanu, bet wini iſgahja leelos tukſneſchos uſ atklahtu zihnu ar kauneem gareem pehz Jahņa Kriſtitaja, Elijas un zitu preekſchſihmes. Par wineem apuſtuls rakſta Ebrejeem 11:37. 38: „Tee, kureem paſaule nebij wehrta, ir apkahrtgahjuſchi awju un kaſu ahdàs, atſtahti, mozìti, behdinati, tukſneſchos maldijuſchees, kalnos, alàs un ſemes bedrès.“ Tee nepalika par weentuleem wis maſduhſchibas waj nepazeetibas labad, bet gan tadehl, ka wineem ſtahpa pehz garigas peeaugſchanas un deewiſchkas pahrdomaſchanas.“

Daſchi ari tikai uſ laiku atſchkihràs no ikdeeniſchkàs dſihwes. Tà, peemehram, jau eepreekſch peeminetais Kriſoſtoms diwus gadus dſihwoja kahdâ alâ. Kahds zits, Pawils no Tebenes, kuru wina paſcha ſwainis gribeja nodot eenaidneekeem, behga meſchos un ilgu laiku newareja greeſtees atpakal, jo nemeeri turpinajàs. Tà ilgi pa meſchu klihſdams winſch uſgahja kahdu alu, kurâ ſenak bij uſturejuſchees naudas pakaltàiſitaji, un tur palika. Winam ſchi ala tapa tik mihla, ka winſch tur luhgſchanàs pawadija gandrihſ wiſu ſawu dſihwes laiku (113 gadi). Sew par baribu un apgehrbu winſch iſredſejàs palmu koku: palma lapas bij wina apgehrbs, palma augli — wina ehdeens, ſula — dſehreens. Wehlak ſche atnahza wehl kahds weentulis, Antonijs, tas jau bija 90 gadus wezs. Kad Tebenes Pawils mira, Antonijs winu apraka. Pehdejais dſihwoja 105 gadus, un pehz wina ſchini alâ dſihwoja wina mahzeklis Hilarions. Tàpat ari Gregors no Nazianzas un Baſilijs uſ laiku atſchkihràs no dſihwes. Baſilijs eſot galwenais kloſteru dibinatajs.

Gregors no Nazianzes rakſta: „Baſilijs taiſija kloſterus tadehl, lai winſch peeaugtu Deewa ſchehlaſtibâ ne tikai zaur ſewi ween, bet ari zaur ziteem, un winſch wezo weentulibas weidu, kahds bija uſ ſemem, ſche nokahrtoja uſ ſinamu noteikumu pamata.“

Ari Luters atsihst, ka daudsos gadijumos weentulibas mehrkis ir bijis pateesâ tizibâ meesu mehrdet un kalpinat. Winsch ari peedsihwoja, ka daudsi no klosteereem atstahjàs tikai tadehl, lai waretu brihwaki dsihwot un dot meesai wairak wakas. Winsch klosteru atstahjejus beedina schahdeem wahrdeem: „Kas grib no schi stahwokla isstahtees, tas lai peeluhko, ka winsch to dara aisparei seem eemesleem, lai tikai blehdiba drihs neparahdas. Jo wezais Adams labpraht gresnojas un nem weselu olekti, kad winam atkauj pirksta plaluma."

Bet nekur gan nebuhs tik wajadsiga Sw. Gara wadischana, kà

mahzibas amatos,

kur jaeenem zeenitas weetas Deewa walstibas darbâ. Bet scheit pirmee kristigee ari bija sewischki usmanigi. „Papreekschu darit, tad mahzit," tahds bij winu pamata teizeens, „darbi ir swarigaki nekà wahrdi. Jo tas Kungs saka: „Kas daris un mahzis, tas taps leels dehwets debesu walstibâ. Swehtee mozekli neruna, bet wini muhs mahza ar sawu preekschsihmi. Redseschana muhs drihsak pahrleezina, nekà dsirdeschana. Tadehl tahds mahzitajs ir ihsts leekulis, kas pa preekschu pats to nedara, ko winsch mahza."

Par Gregoru no Nazianzes teek sazits, ka winsch daudz wairak mahzijis ar sawu preekschsihmi nekà wahrdeem, un ka winsch saweem klausitajeem neko neesot pawehlejis, ko tee nebuhtu redsejuschi winu paschu papreekschu daram. „Mahzitajs, kursch sawus klausitajus ar wahrdeem gan garigi atspirdsina, bet darbeem dod peedausischanu, tas aiseklehdz Deewa walstibu, pats neteek tur eekschâ un nelauj to ziteem."

Hironims aisrahda kahdam mahzitajam: „Us tewi ir wehrstas wisu azis. Taws nams un tawa staigaschana ir it kà nostahditi us augsta torna. Tawa pahrmahzischana gimenê ir sagatawotaja atklahtai pahrmahzischanai draudsê. Ko tu dariss, par to domà wisi, ka ari wineem tas ir jadara. Tadehl usmanees, ka tu neka nedari, par ko tee, kas tewi nizina, waretu launu runat, waj ko tee nedrihksteja pakal darit, kuri labpraht wehletos tew lihdsinatees. Wahjo sirdis zaur launu draudses wezajo dsihwi, teek loti eewainotas. Bet droschee grimst wehl dsilaki grehkos, jo preekschsihmem ir weenmehr leelaks eespaids nekà wahrdeem."

Toreis neweenu nepeelaida pee sludinaschanas, kas bij apsuhdsets kahda grehka dehl, kaut ari winsch to jau bij noschehlojis. Draudses sapulze aisleedsa tahdam peedalitees pee kalposchanas, kas aiseballem no mozekla nahwes, bij elkeem upurejis, kaut ari winsch to wehlak bij atsauzis un noschehlojis.

No katra Deewa wahrda kalpa tika prasita wismas nesmahdejama dsihwe. Par leetas, kas preeksch weenkahrscha kristigaja netika usskatitas par launa darbu, wareja mahzitaju padarit par nederigu sawam amatam, waj wismas nezeenitu.

Kahds kott apgaismots mahzitajs, sawâ gleznâ jaunibâ, gruhti mozits, bija gandrihs aisleedsis kristigajumu. Kad winsch pehz tam reis draudsei lasija is 50. Dawida dz. wahrdus: „Ka tu drihksti daudsinat manus likumus un manu deribu nemt sawâ mutê, kad tu tomehr eenihsti pahrmahzibu?" — kad, atminotees scho kristchanu, wina sirds tapa tik pilna skumju, ka tas wisu preekschâ eesahka skani raudat un atsina, zik nezeenigs winsch esot ta Kunga deribu nemt sawâ mutê.

No mahzitaja pagehreja, ka tam jasaprot pahrmahzischanas rihksti sajaukt ar mihlestibas mannu. Tam wajag buht mihligam, bet ne glehwam; asam, tomehr ne zeetam; dedsigam, bet tas nedrihkst bahrtees bes mehra; laipnam, tomehr nesaudset wairak nekà wajadsigs."

Atrodam ari pamahzibas, kuràs mahzitaji top pamudinati us weesmihlibu. Hironims raksta kahdam garigam draugam: „Nabadsneem un sweschineekeem jasin taws weenkahrschais galds, zaur teem tu paschu Kristu esi eeluhdsis par weesi."

Tahlak lasam: „Nahkoschajam biskapam top eeteikts buht weesmihligam. Wina namam jabuht wisadu kauschu patwerssmei. Ka lai mahzitajs waretu draudses lozekkus paskubinat us mihlestibas darbeem, ja tas sawu namu preeksch zelagahjejeem aisslehdz? Ka lai winu nosauz par weesmihligu, ja tas apkalpo tikai eewehrojamus, bagatus laudis, kuri tam par to war atlihdsinat? Kahdu algu gan tas saņems par schahdeem darbeem? Lai katrs kristigajs, un it ihpaschi sludinatajs, eeaizina pee sewis un pabaro kroptus, tislus, aklus un nabadsnus."

„Nemeklè Kristus kalposchanâ bagatibu," pamahza Hironims tahlak, „nepaturi wairak, nekà tew bij, kad tu eestahjees amatâ. Kas ir bagataks, nekà tas bij mahzitaja amatâ eestahjotees, tas nedrihkst to pahrakumu atdot saweem dehleem, bet nabageem un swehteem brahleem un tizibas beedreem. Tikai tà tas war atdot tam Kungam, kas Tam peeder. Preesteru ihstà bagatiba ir debeschkiga, bet ne semischka, proti — swehta mahziba; sirds, kas wisu isnihkstamo prot nizinat, un neaptraipita dsihwe; winu mantojums ir, peewest daudz dwehseļu pee Kristus; winu gawiles ir mozekļu kronis."

Origens raksta: „Lai usklausamees, ko Kristus, muhsu Kungs, preestereem pawehlejis: „Kas wisai sawai rozibai nealsakas, tas newar buht mans mahzeklis. Es drebu, kamehr tà runaju, jo pats sewi apsuhdsos. Kristus saka, tas neesot Wina mahzeklis, kuram wehl kahds ihpaschums. Bet ko mehs daram, ka mehs drihkstam schos wahrdus lasit un isskaidrot, kuri ne tik ween neatsakamees no ta, kas mums ir, bet gribam eemantot wehl to, kas mums nebija, kad nahzam pee Kristus. Negribu buht diwkahrtigs grehzineeks, atsihstu, ka to wehl neesmu ispildijis. Tadehl, lai pasteidsamees to ispildit un lai no Maraus preestereem, kureem wehl laizigas mantas, topam par ta Kunga preestereem, kureem wirssemes naw mantas, bet kuru dala ir tas Kungs."

„Wezàs Deribas bauſliba," ſaka kahds mahzitajs, Silwianus, „ir gan atlahwuſe mantu turet par ſawu ihpaſchumu; bet wina eerobeſchoja lewitus, ka teem nedrihkſteja peederet lauki, wihna dahrſi nedſ zits kas. No ſchi war taiſit ſlehgumu, waj Deews ſaweem kalpeem, kuri dſihwo no ewangeliuma, ir atlahwis ko atſtaht ſaweem mantineekeem. Pat apuſtuleem tas Kungs ſawâ laikâ aiſleedſa lihdſnemt maku, otrus ſwahrkus, kurpes un pat ſpeeki."

Gan Pawils bij ſazijis: „Wehrſim, kas labibu iſmin, nedrihkſt purnu aiſſeet," tomehr pirmee kriſtigajee ſazija: „Mehs to gan ſinam; bet apuſtulis ſcho brihwibu neleetoja newajadſtgi; kad tam bariba un drehbes bija, tas bija ar meeru un truhkuma gadijumos ſtrahdaja ari zitu darbu."

Teodorets, kahds baſnizas tehws, tad ari wareja apleezinat: „Wiſi rihtſemês ſin, ka man, kamehr biju preekſchneeks, nepeedereja nedſ nams, nedſ lauki, nedſ nauda, bet es no laba prahta eſmu uſnehmees nabadſibu; tee ari ſin, ka wiſu, ko no wezakeem biju mantojis, eſmu iſdalijis nabageem."

Ambroſijs drihkſteja ſaweem eenaidneekeem paſkaidrot: „Es ſtaigaju Ta pehdâs, kas preekſch munis tapa nabags, jebſchu Winſch bija bagats. Ak, kad es waretu wehl ſchis manas ſkrandas nowilkt, kuràs eſmu eegehrbts, lai waretu kails iſbehgt ſchis paſaules dadſcheem, kuri aiſkawè tos, kas grib nahkt pee Deewa."

Zeturtais Konzils Kartagâ pawehleja, ka biſkapam drihkſt buht pawiſam mehrena mantturiba, galds un bariba, un ka tam naw jameklè buht eewehrojamam ſchinîs leetâs. Baſilijs raksta keiſaram: „Pee mums pawareem naw darba un tee nedrihkſt neka nokaut. Muhſu ſmalkakee ehdeeni ir daſchas ſahles ar rupju maiſi un ſkahbu wihnu, lai muhſu prahti netaptu apreibinati zaur ehſchanu un plihteſchanu."

„Kalpotajs baſnizâ," tà laſam tahlak, „drihſ peedſihwo nizinaſchanu, ja tas laujas beeſchi ſewi eeluhgt weeſibâs un ja tas eeluhgumus neatraida. Mehs negribam nekad turpu eet neluhgti, bet ari eeluhgti loti reti tajâs eeraſtees. Tahdâs weeſibâs, kur daudſ tauſchu, beeſchi noteek meeſigi darbi. Dwehſelu ganam wajag gan paſiht wiſus ſaweju namus un tos mihlet kà ſawus; bet tam wajadſetu winos eeraſtees wairak kà eepreezinatajam behdâs, nekà weeſim labâs deenâs."

Wezaji lai ſew neatlauj pee ſehru maltitem waj zitadâs weeſibâs dſert reibinoſchus dſehreenus, nedſ dſert uſ weſelibu; nedſ paſakas waj jozigus ſtahſtinus ſtahſtit waj dſeedat; nedſ peelaut, ka wina klahtbuhtnê taptu jokots, ſwehlets waj plahpats, tadehl ka tas ir welnîſchkigi. Kalpotaji baſnizâ, no augſtakà lihdſ ſemakajam beſ ahrkahrtigi leelas wajadſibas, lai neeet dſertuwês tur ehſt un dſert, iſnemot, ja tee zelâ buhdami uſ to ir peeſpeeſti. Tà kà biſkaps nedrihkſt buht dſehrajs, tad tas nedrihkſt ari zitadi neſahtigi dſihwot. Schuhpiba netop aiſleegta tadehl, lai maretu rihſchanâ dſihwot; apuſtulis ahas ſchis leetas peeſkaita tumſibas darbeem."

„Pateeſiga ſtrahdneeka dſihwei un darbeem, ja tas grib buht uſtizigs, wajag wahjus dſeedinat, eewainotus ſaſeet, daſchus ar laipnibu, zitus ar ſtingribu luhkot eemantot; ne tik ween praſit paklauſibu no laudim, bet ari firſnigi par teem ruhpetees un wajadſigos gadijumos pawadit ari beſmeega naktis, lai waretu reiſ atbildibu par to dot."

Buhtu wehl loti dauds peemehru, ko peeweſt par leelo un ſwehto nopeetnibu; ar kahdu pirmee kriſtigaji ufluhkoja mahzifchanas amatu, un zik loti tee ſche, kà ari wiſâ kriſtigajâ dſihwê, galweno ſwaru lika uſ leezinaſchanu ar darbeem, ne ar wahrdeem.

Swaru kauls.

Garigee un ſadſihwes jautajumi, apſkatiti no kriſtiga redſes ſtahwokka.

Kadehl judi eenihdeja Jeſu?

jeb

Naids beſ eemeſla.

Mahzitaja G. C. Gruba runa. Latwiſki no ſkolotaja E. K.

Jahna 15:25. „Tee Mani welti eenihdejuſchi", ſazija Jeſus. Wiſu brihniſchkokà leeta paſaules wehſturê ir ta, ka Deewu Dehls ir nonahzis no debeſim, ka Winſch ſemes wirſu ir atklahjis Sawa Tehwa godibu, un par to tapis nizinats, apſmeets, atſtahts un pehdigi nokauts. Schowakar es jums gribu teikt daſchus weenkahrſchus wahrdus par eemeſleem, kapehz paſaule eenihda Jeſu; tee ir tee paſchi eemeſli, kuru dehl mehs Winu mihlejam. Ja Kriſtus jums ir wiſs eekſch wiſa un juhs warat no ſirds ſazit: „Mans Jeſus man ir wiſs," tad jums Winſch jamihlè, eekſch Wina japreezajas un ja buht ar Winu laimigeem; taiſni to paſchu eemeſlu dehl, dehl kureem paſaule Winu nokahwa. Waj juhs ari ſinat, ka mehs eſam pakalſtaigataji tahdam Jeſum, kas bij nokauts? Tahdam Jeſum, kas bija eenihſts? Kas bij loti nizinats un pat apſplauts? Apſplauts! — „Tad tee Winam ſplahwa waigâ un Winu plikeja." Un ſatans mehgina ſchinîs pehdejâs deenâs iſnihzinat wiſu ſtarpibu ſtarp ihſto kriſtigo draudſi un paſauli, un pahrleezinat laudis, ka juhs warat buht tizigaji, beſ ka neſtu kruſtu, beſ ka buhtu eenihſti, beſ ka zeſtu nizinaſchanu, weetas ſaudeſchanu waj negodu. Tee ir weeni no ſatana melem. Tas nekad tà newar buht. Juhs doſat laudim neihſtu Kriſtu, un doſat leezibu par neihſtu Kriſtu, ja tà tas buhtu. Es tad uu praſu jums mihlotee Deewa behrni, kas eſat ſanahkuſchi ſwehtiſchanàs ſapulzès, pagodinat Jeſu.

Kapehz religiſtà paſaule eenihda Jeſu? Kapehz ta Winu eenihda? Kas bija winu eenaida un nepatikſchanu awots, no kura iſpluhda eenaids pahr Deewa Dehla dſihwi un darbeem? Es apſtahſchos pee Jahna ew. Tikai maſ wahrdus ſaziſchu par katru no ſcheem eemeſleem. Galwenàm kahrtam winu ir tſchetri. Pirmais: tapehz ka Winſch ſchlihſtija Deewa namu; otrais: tapehz ka Winſch dewa

ihstu dusu swehtdeenâ; treschais: tapehz ka Winsch bija parahdits kà Deewa Dehls pirms Abraama, Winsch tureja Sewi par Deewa Dehlu, ko neweens zits newareja darit; zeturtais: tapehz ka Winsch dewa jaunu dsihwibu miruscham Lazaram. Tee ir tee eemesli, kas Jahņa ew. ustraksti un kuru dehl judi Jesu noteesaja uz nahwi.

Pirmais bija: Winsch pastahweja, ka Deewa namu buhs schkihstit. To mehs atrodam otrâ nodalâ Jahņa ewangelijâ. Kristus pirmais atklahtais darbs. Kas tas bija? „Un judu leeldeenas bij tuwu klaht un Jesus aisgahja uz Jerusalemi. Un Winsch atrada Deewa namâ tos, kas pahrdewa wehrschus un awis un baloschus, un tos naudas mijejus tur sehscham. Un pahtagu taisijis no auklam, Winsch isdsina wisus no Deewa nama ahrâ un ari tâs awis un wehrschus un iskaisija teem mijejeem to naudu un apgahsa tos galdus, un sazija teem baloschu pahrdewejeem: neseet to projam! Nedarait mana Tehwa namu par tirgus namu! Bet Wina mahzekli peemineja, ka ir rakstits: karstums Tawa nama dehl mani aprij. Tad tee judi atbildeja un uz Winu sazija: „kahdu sihmi Tu mums rahdi, ka Tu schâs leetas dari?“ Jesus atbildeja un uz teem sazija: „noplehseet scho Deewa namu, tad Es to atkal uszelschu trijâs deenâs.“

Tà sawâ pirmâ atklahtibas darbâ, tas Kungs mums simboliski saka galveno eemeslu, kura dehl Wina meesas Deewa namu sanoahrda un atkal jauszel treschâ deenâ. Tas Kungs Jesus nomira pee krusta un isleja Sawas dahrgàs asinis. Tas Kungs zehlàs augschâ no miroņeem, lai mans meesas Deewa nams buhtu tihrs. Waj kahdu reis esat domajuschi par to? Tas ir tas eemesls. Winsch eesahk te (sirdi). Tas Kungs weenmehr eesahk sawu darbu ar tihrischanu; muhsos arween ir kahda netihribâ, un mehs to kluhdu uskraujam kaut kam zitam. Mehs sakam: „Ak tee mobernee Bibeles kritiki!“ Ne, tee naw wini. „Ak tee breesmigee razionalisti!“ Ne, ne wini. „Ak tee ateisti!“ Tee naw ateisti. Ta waina ir te. Ta waina ir te. (sirdi). Ak, ta ir muhsu neschkihstiba. Tapehz ka Deewa Garam naw brihwa rihkoschanàs muhsu garâ, dwehselê un meesâ, tapehz Deewa draudse atrodas tagadejâ stahwoklî. Pirmà leeta, ko Jesus dara, kad Winsch tuwojas zilwekam, kam wajadsetu buht Wina Tehwa namam, Winsch nem pahtagu no auklam un saka: „Neseet schâs leetas projam!“ (angļu tulk.). Newar buht beedribas starp tewi un Mani un schàm leetam. Tàm japasuhd.“ Pateesam Kristum ir pahtaga rokâ. Pateesam Kristum bija pahtaga rokâ Sawâ pirmâ atklahtâ darbibâ; Winsch schkihstija Deewa namu. Mehs dsirdam leelas luhgschanas pehz pamodinaschanam schinis deenâs. „Kungs suhti pamodinaschanu. Swehti muhsu draudses! Ak Kungs, pahri par wisu mums wajaga pamodinaschanas muhsu pilsehtâ, muhsu apkahrtnê.“ Waj jums patiktu, ja tahda nahktu? Waj jums patiktu pamodinaschana, kas notiswabinatu juhs no basnizu konzerteem, kahrtim, ispreezam, no teatra apmekleschanas un no jaunàm modem? Tàs ir leetas, kuras peekopj neihsti tizigee. Neschkihsts! Neschkihsts! Waj jums patiktu pamodinaschana, kas isdsihtu politiku no basnizam, tà ka juhs winu nekad wairs neaistiktu? Neweens zilweks, kas ir ar Deewa Garu pildits, newar buht politiski partijans. Nep eekrahpjatees schinis leetâs. Tas ir, ko ihsta pamodinaschana nosihmè, kad ar Kristu jums peteek, un ar Kristus politiku jums ir deesgan; grehzneeki sem Sw. Gara eespaida nahk pee krusta; wiss eekschkigais zilweks mainits, un tapehz, ka eekschkigais zilweks zitads tapis, wina nams ir schkihsts, wina gimene ir schkihsta, Deewa nams ir schkihsts. Jesus ir nomiris un augscham zehlees lai schkihstitu mani no wiseem maņeem grehkeem un wisu slepenu simpatiju ar grehku. Waj Kristus jel kad simpatiseja grehkam? Nekad! Nekad! Un tapehz, ka Kristum bij pahtaga rokâ, ar kuru Winsch rihkojàs, lai Deewa namu schkihstitu, judi Winu nokahwa. Beidsot nahza diwi taisni leezineeki pee augstà preestera. Labi, ko juhs warat sazit? Mehs dsirdejàm, ka schis teiza . . „Ko schis teiza?“ „Noplehseet scho Deewa namu, tad Es to atkal uszelschu trijâs deenâs . . . Tee atminejàs wahrdus, ko Jesus runaja sawas atklahtas darbibas sahkumâ. Trihs un pus gadus wehlak tee tos zehla preekschâ un pasudinaja Winu uz nahwi. Ak, waj gribi, lai Jesus schkihstu tawu Deewa namu schowakar? Waj esi ar meeru, ja Winsch tew sazis: „leez to nost, leez to nost, leez to nost.“

Tapehz tee Winu nokahwa. Ak Kungs, neej mums garam, lai ari Tew schowakar buhtu pahtaga no auklam rokâ. Jo loti nopeetna leeta nahk tuwu kahdam Kristum, kas tihra Deewa namu. Winsch nomira, lai zaur Wina Garu Winam peederetu schkihsts Deewa nams. Mehs esam Wina meesas lozekli.

Tad otra leeta. Mehs lasam Jahņa 5. nod., tas notika pehz tam, kad Jesus bij meeru dewis nabaga kroplam radijumam, kas ilgus gadus bij saguleļis pee Belesdas bihka, un ko Jesus bij darijis weselu. „Waj tu gribi tapt wesels? Un Jesus to dsirdja weselu sabalâ. Un tuhdal tas zilweks tapa wesels un nehma sawu gultu un aisgahja. Bet to deenu bij sabats. Tad tee judi sazija uz to, kas bij dsedinats: sabats ir, tew naw brihw sawu gultu nest. Winsch teem atbildeja: „Kas mani dsirdja weselu, tas uz mani sazija: nem sawu gultu un ej!“ Tad tee winam waizaja: „Kas ir tas tahds zilweks, kas tewim sazija: nem sawu gultu un ej?“ „Es nesinu,“ tas wihrs sazija, „es pateesi nesinu.“ Bet Jesus atrada winu Deewa namâ un sazija: „Neapgrehkojees wairs, ka tewim nenotiek jo gruhti.“ Un tas zilweks gahja un teiza teem judeem: „Tas esot Jesus, kas dsijis winu weselu.“ Tapehz judi wajaja Jesu un mekleja Winu nokaut, jo Winsch schis leetas bij darijis sabatâ. Tas nu ir otrs eemesls, kapehz religiskà pasaule eenihst Jesu: jo Winsch dod pilnigu swehtdeenas dusu. Pasauli, un sewischki religisko pasauli, tas breesmigi sanikno, ja wina redsi kahdu zilweku, kam ir pilnigs dwehseles meers. Ta mehgina atrast meeru zaur basnizas zermoniam, sakramenteem, agràm un wehlàm deewkalposchanam, zaur gaive-

schanu, zaur daschadàm ordinazijam, zermoniju eewehroschanam, un eet garam Jesum, Kas weenigi war dot tai meeru. Teem naw sabats sirdî, un ja tee sateek zilwekus, kam ir sabata meers sirdî, kuru sirdîs debesu meers nolaidees, tee eenihst tahdus. Waj juhs tahdus laudis nepasihstat, kas meklè atrast dusu, meklè atrast meeru sawai apsinai, mehginadami sewi masuleet labot? Ak, tas, kas eegahjis Deewa dusâ, mitas no saweem pascha darbeem. Nabaga wihrs mitejàs no saweem pascha darbeem un duseja us Jesus wahrdu, un tuhlin winsch tapa wesels, un tas bija sabats. Winsch eegahja Deewa dusâ tanî paschâ sabatâ zaur Jesus wahrdu, un to zilweku eenihda, tapehz ka winam bij schi dusa, un ka Jesus winam scho dusu bij dewis sabatâ. Waj tu esi dusu sanehmis no Jesus? Waj tu schinî wakarâ wari duset? Waj tew ir meers ar Deewu zaur Jesus salihdsinaschanu pee krusta? „Winsch ir meeru darijis zaur Sawàm krusta asinim." Ak, swehtigs swehtdeenas meers, ko Jesus dod! Nahz schowakar un dusi eeksch Jesus Kristus, Kas ir muhsu meers. „Tapehz tee judi Jesu eenihda un Winu mekleja nokaut, ka Winsch to bij darijis sabatâ."

Tad atkal lasam: „Jesus sazija, ka Deews esot Wina Tehws. Winsch saka par peem. Jahna 8: 54—59 schahdus wahrdus: „Ja Es pats Sewi godinaju, tad Mans gods naw nekas; bet Mans Tehws Mani godà, par ko juhs sakat, ka tas juhsu Tehws. Tomehr juhs Winu nepasihstat, bet Es Winu pasihstu. Un kad Es sazitu, ka Es Winu nepasihstu, tad Es buhtu tahds pat melkulis, ka juhs; bet Es Winu pasihstu, un Wina wahrdu turu. Abraams, juhsu tehws, tapa lihgsms, ka Manu deenu redseschot, un Winsch to redseja un preezajàs." Tad tee juhdi us to sazija: „Tu wehl neesi peezdesmit gadus wezs un Abraamu esi redsejis?" Jesus us teem saka: „Pateesi, pateesi Es jums saku: pirms nekà Abraams bija, Es esmu." Tad tee pazehla akmenus, mest us Winu." Te nu mihlais Kungs Jesus preeksch wisas pasaules isskaidro, ka Winsch ir Deewa Dehls un tahdâ zekâ Wina Dehls, kà neweens zits. Es esmu Deewa Dehls. Es pasihstu Sawu Tehwu. Es sinu, Kas ir mans Tehws. Juhs sakat, ka Winsch ir juhsu Deews, bet juhs Wina nepasihstat, bet Es Winu pasihstu. Ja Es sazitu, ka Es Winu nepasihstu, Es buhtu tahds pat melkulis kà juhs."

Ak, kà wini plosijàs! Wini, Deewa isredseti laudis; wini sakramentalee, apgraisitee Deewa laudis; wini, kas peeluhds Deewa namâ. „Mehs nepasihstam Deewa? Tu domà mums teikt, ka mehs nepasihstam Deewa?" „Ja," Es teizu, juhs Wina nepasihstat." Tad tee pazehla akmenus, lai Winu ar teem nomehtatu. Un wai, kad mehs zaur Sw. Gara spehku leezinam pasaulei, ka pasaule un leela daka ahrejàs kristigàs basnizas nepasihst Deewa, ka tee nepasihst ta pascha Deewa, kura wahrdu tee dseed, ta Deewa, Kuru leekas peeluhdsam swehtdeenâs, tad pasaule pazels akmenus juhs nomehtat. Mihlee Deewa behrni, topat droschaki apleezinat sawu Jesu. Kapehz mehs tikmas akmenu dabujam schinîs deenâs? Eemesls ir, ka mehs neatklahjam pasaulei sawu dehla jeb behrnibas stahwokli, ka nerahdam, ka mehs pasihstam Deewu, Kuru tee nepasihst. Ak, saki teem skaidri un gaischi: „Juhs nepasihstat Deewa, juhs Wina nepasihstat, es Winu pasihstu." Tizigajam wajadsetu waret tà teikt: „Bet mehs sinam, ka Deewa Dehls ir nahzis un mums tahdu prahtu dewis, ka atsihstam to pateesigo un esam eeksch ta pateesigà, eeksch wina Dehla Jesus Kristus; schis ir tas pateesigais Deews un ta muhschiga dsihwiba."

Ak, juhs Deewa dehli, noleekat pateesu leezibu, ka juhs pasihstat sawu Tehwu, un ka pasaule, ja, religiskà pasaule, Wina nepasihst, un tee juhs bes eemesla eenihdès.

Un beidsot, kas tas bij, kas speeda to teikt: „Mums kaut kas jadara, ka schim Kristum tuhdal padaram galu." Tas bij tad, kad Lazarus tika usmodinats no mironeem — Lazarus, kas bij tschetras deenas truhdejis; Lazarus — weens beszeribas gadijums — uszelts no mironeem, eewests jaunâ dsihwê. Augschamzelschanàs spehkâ Lazarus eet tahlak un sawâ jaunâ dsihwê leezina no Jesus; un Lazarus dehl „daudsi no teem judeem, kas pee Marijas bija nahkuschi un redsejuschi, ko Jesus darijis, tizeja us Winu. Tad tee augstee preesteri un wariseji sapulzinaja augsto teesu un sazija: „Ko darisim? jo schis zilweks dara daudz brihnuma sihmes, ja Winu tà palaidisim, tad wisi us Winu tizès un tad romeeschi nahks un mums atnems i semi i laudis. Un no tàs deenas sahkot, tee tureja padomus, kà Jesu nokaut. Tapehz, ka Winsch bij Lazaru uszehlis no mironeem; tapehz ka daudz judi aisgahja no wariseeem un tizeja us Jesu; Jesum wajadseja mirt.

Un tà tas ir weenmehr. Ja tu paleezi sawà agrakà stahwoklî, tad Kristum naw neka tew ko sazit. Wariseji negribeja neka saudet no sawas garigàs autoritates. Tee neeewehroja Kristus wahrdus, lai gan teem bija redsama leeziba azu preekschâ zaur zilweku no mironeem usmodinatu, kas staigaja atjaunotâ dsihwibâ Jesu pagodinadams, leezinadams no Wina deenu pehz deenas. „Mehs saudesim muhsu weetas un tautu, ja laudis turpinàs tizet us Jesu, un tiks swehtiti teeschi no Kristus pascha, bes muhsu starpneezibas." Un tà wini sazija: „Nokausim Winu un ismetisim no wihna dahrsa."

Tà tas ir arween. Mihlee draugi, atminat scho, ka gariga autoritate, kas naw padota Sw. Garam, wehl paliks tas leelakais eenaidneeks ihstam tizigajam — un meklès nokaut pateeso Jesu, un wajàs Wina pakalstaigatajus. Ja, mehs jau redsam daudzu basnizu weenoschanos, kuras isnahkums buhs — Deewa swehto wajaschana. Pasaule wehl redsès tahdu wajaschanu pret ihsteem Kristus pakalstaigatajeem, kahda wehl lihdz schim naw bijuse. Nepeewilatees! Nedomajat, ka wisas kristito organisazijas ir draugi pateesam Jesum. Nedomajat tà! lai juhs nepeewik; bet sinat, ka Jesum pateesi sekojot, ka no Wina leezinot zaur Sw. Gara spehku, kas rada juhsu sirdîs pahrpluhstoschu mihlestibu us Winu, un ka staigajot atjaunotâ dsihwibâ, juhs tikšat eenihdeti, atmesti un nizinati. Schowakar es jums

leeku preekschâ pateesō Jesu. Jhsto Jesu, ne popularo, bet ihsto. Waj tu gribi Winam sekot? Waj tu gribi, lai Winsch tewî mahjo? Waj tu gribi, lai ihstais Jesus ir tawas meesas nama schkihstitajs? Waj tu gribi, lai ihstais Jesus tew dod swehtbeenas dusu un meeru? Waj tu gribi, lai ihstais Jesus tew stahw blakus, kad tu leezini par sawu Deewa behrnibas stahwokli, kas tew ir eeksch Wina? Par Dehla stahwokli, no kura pasaule nesin neneeka. Waj tu gribi, lai ihstais Jesus tewî rada eespehju staigat atjaunotâ dsihwibâ, augschamzelschanâs spehkâ. Jtin kâ tas Tehws Winu ir no mirkneem usmodinajis, tà lai mehs waretu staigat atjaunotâ dsihwibâ? Waj tu gribi, lai Jesus rada wisu jaunu eeksch tewis? Winsch to daris. Waj tu gribi ar Winu buht pilnam laimigs?

„Winam buhs eet leelumâ, bet man masumâ." (Jahna 3:30). Waj tu gribi, lai wisas zitas leetas tewî isbeidsas schowakar? Wisas zitas leetas lai nonihkst un Jesus nahk pirmâ weetâ, nehsadams ehrkschku kroni, par ko Pilatus saka: „Redsat, kahds zilweks!" Tas ir tas Jesus, ko pasaule eenihst. Winam ir ehrkschku kronis, purpura drehbe un needre Wina labâ rokâ. Tà tee Winu apsmehja. Tas ir tas ihstais Jesus. Nizinats no semes politikeem, nizinats no semes preestereem, nizinats no semes waldneekeem, nizinats no semes religijas mahzitajeem. Tas ir tas ihstais Jesus.

Mans Jesus man ir wiss,
Mans Jesus man ir wiss;
Ak dahrgais, mihlais Kungs,
Tu esi manim wiss!

Teodoras:

Rudenî.

Rudens wehls. Pee debess welwes
Bahlais mehness druhmi spihd
Un gar beesem padebescheem
Lehni, lehni garam slihd.

Mehness burwigajâ gaisma
Atspihd wisâ apkahrtnê,
Seedu weetâ sarmu kaisa,
Wehsmu kruhmos — upmalê.

Jsnihzibas bahrgâ wara,
Tu scho wisu padari!
Pukem laupi seedu rotu,
Tàs par pihschkeem pahrwehrti!

Wehl tik wehjinsch schehli gaudo
Kailos kokos, upmalâ.
Wisur tumschs; kails, druhmigs rudens
Walda klusâ palejâ . . .

Weentuliga scheitan stahwu
Upes lejâ, kruhmajâ,
Mani dsihwes saldee sapni
Nahk man atkal atminâ . . .

Rudens pahrees, seema beigsees,
Seedons atkal ussmaidis . . .
Skumjâ sirds, ar tew — pehz nahwes
Jauna dsihwe usausis!

Stahsti, dsejas un aprakstî.

M. Midltona:

Kahda kristiga peedsihwojuma.

Tulkojis Sankowskis.

(7. Turpinajums).

Nabaga wezais kroplis Jaseps.

Kahdâ no muhsu pilsihpaschneeka ehkam, tur kur audsinaja wisadus putnus: wistas, pihles, sohis, tihtarus, un kur pagatawoja peena produktus preeksch kunga galda, dsihwoja kahds pamass zilweks, kuram bij jadara daschadi darbi. No rihteem winsch dsina gowis ganos, wakaros atkal us mahjam, ehdinaja zuhkas, usraudsija sirgus, kawa putnus preeksch kunga galda un wehl daudz zitu ko. Lopeem un wiseem sahdschas eedsihwotajeem winsch bij pasihstams, kà launs un kildigs kroplis.

Winsch bij apmehram peezdesmit gadus wezs, bet no auguma lihdsigs desmit gadus wezam sehnam. Kaut gan no auguma masinsch, tomehr balss tam bij leela. Kad kahda gows labi neuswedas waj atklihda no ganama pulka, tad jau istahlem bij dsirdama wina stiprà balss un neschehliga lamaschanas; bet kad tam isdewàs nokert wainigo gowi, tad tai klahjàs slikti no wina smagàs nuhjas, kuru arween lihdsi nesa. Pat stiprakee darba sirgi winu pasina un baidijàs no schi masà zilwezina. Kad winsch teem usbkahwa, tee sabijàs un trihzeja preeksch wina ssola nuhjas, kuru tas welti nenehsaja.

Reiz man bij darischanas netahlu no ganamà pulka, tur es satiku scho zilweku, kuru jau labi pasinu. Winsch bija loti ustraukts un noskaitees; es tam waizaju dehl eemesla.

„Kà tad lai neustrauzas" winsch atteiza, „kad arweenu jaduschojas!"

„Kas tad notikas?"

„Es jums pastahstischu. Pehdejà laikà es kawu kalru deenu weenu pihli kungeem preeksch brokasta, bet schodeen wini man leek wehl diwas nokaut. Kad wini tà sahks pihles ehst, tad apehdis drihs wisas un nemaz nebrihnos, ka wini paschi tad pahrwehrtisees par pihlem." To winsch isteiza aplam skarbi un nikni.

Tad winsch sahka kert diwas baltas pihles. Es negribot pasmehjos, redsedams, ka winas kehreju kaitinaja un meta daschadus lihkumus, lai tik nepadotos winam; pehdigi tomehr winsch tàs nokehra un pehz maz minutem bij tàs jau pagalam. Tad es drusku ar winu parunajos.

„Waj redsejat, Jasep, ka pihles no jums behdsa?" es saziju.

„Ja, itin ka winas sinatu, ka es tàs nokauschu. Wisas pihles, kuras es keru, tàs nepaleek dsihwas. Winas, warbuht, naprot, ka es keru tikai dehl kauschanas."

„Nabadsites baidas no jums un ne bez eemesla," es saziju. „Juhs jau nolaupijuschi dsihwibu daudzeem winu brahkeem un mahsam."

„Ja, es nobeidſu tàs ahtri. Kad tik teek manâs rokâs, tad ir drihſ ween pagalam," tas noteiza it apſinigi.

„Waj ſinat, Jaſep, ko es domaju, kad juhs kehrat pihles?"

„Nè! nu ko tad, mahzitaja kungs?"

„Es newiłot domaju par to, ko Deewa wahrds ſaka par ſatanu, ka tas ejot apkahrt kà ruhkdams lauwa. Man bail, Jaſep, ka tik winſch naw ari peh̦z jums gahjis un juhs nokehris. Kad juhs kehrat ſchìs nabaga pihles un nu redſejat winas nokautas aſinainas, jums pateeſcham nebij winu ſchehl un nepeegreeſat ne maſakàs wehribas tàm."

„Sinams, ka ne", winſch teiza, „es tik domaju, kà winas ahtraki nokert. Kad nokeru, tad ſaſeenu kahjas, lai tàs neplewinas un tad noſt ar tàm.

Gluſchi tà ari welns ar jums rihkojas, Jaſep, es ſaziju. Ari winſch juhs kehra, nokehra un ſazija: „Luhk, nokehru Jaſepu, ſaſeeſchu ar ſtipràm wirwem un tad nokauſchu. Ar weenu wirwi winſch juhs peeſehja pee weeſnizas, ar otru pee nelabas, ļaunas walodas, ar treſcho pee netikumeem un tad pakahra pee ſeenas, lai juhs newaretu nahkt pee Jeſus Kriſtus, Kurſch weenigi war ſchìs wirwes atraiſit un juhs atſwabinat. Tagad juhs, Jaſep, karajatees pee ſeenas un newareet tapehz ne ſwehtdeenâs ne darba deenâs aiſeet uſ baſnizu, bet welns uſmana wirwes un naglas, lai juhs neaiſbehgtu. Warbuht paees ļahds laiks un winſch nahks un gruhdìs jums ſirdî ſawu dunzi, un tad ar jums buhs beigas, tapat kà ar pihlem. Beſ tam es, Jaſep, domaju, ka juhs wareet drihſ nomirt un tà ka juhs dſihwojuſchi preekſch welna, winſch juhs ari kà ſawu ihpaſchumu panems. Schìs pihles wiſu ſawu laiku dſihwoja ſche un ehda to, ko winàm pilſihpaſchneeka ļalpi dewa. Kad nu winas ir nokautas, tad winas it dabiſki peeder tam, kura ihpaſchums winas bija un kas tàs ehdinaja.

Nabaga Jaſeps! Winſch jau daudſ leetas wairs newareja aptwert, bet klauſijàs uſ mani jo uſmanigi un warbuht ari ſaprata. Es turpinaju: „Ak Jaſep, nahzeet pee ta Kunga Jeſus un luhdſeet, lai Winſch ſarauj juhſu wirwes un atſwabina no welna waras. Es ſneedſu winam roku uſ atwadiſchanos, bet winſch luhkojas uſ manim it kà redſetu jaunu gaiſmu jeb parahdiſchanu.

Wehlak man bija iſdewiba to nowehrot. Ewangelijuma gaiſma arween wairak un wairak eeſpeedàs wiņa ſchaurâ un aprobeſchotâ prahtâ. Winſch nebij wairs tik ļauns ar lopeem. Un kad ķehra putnus jeb pihles, tad wareja manit, ka nebij ne uſ puſi tik ļauns un meſchonigs pret teem, ja uſ reiſ neiſdewàs.

Pehdigi es winu peerunaju apmeklet ſkolâ muhſu luhgſchanu ſapulzes. Wiſas aiſbildinaſchanàs deh̦t newaļas, bij noſuduſchas; winſch nahza tur ſawâs darba drehbês, tàpat kà ziti ſtrahdneeki. Peh̦z ļahdàm nedeļam Swehtais Gars paſtrahdaja ſawu darbu un mehs apſweizinajam rupjo, grehzigo Jaſepu kà brahli eekſch ta Kunga. Preeks bij winu redſet pa ſwehtdeenam. Lihdſ ſchim neweens wezo Jaſepu nebij zitâs drehbês redſejis, bet tagad tas nopirka jaunu uſwalku. Mehs dſirdejàm, ka winſch lihdſ ar ziteem ſlaweja ar ſawu ſtipro balſi to Kungu; protams, ka winſch nepawiſam nebij muſikaliſks, bet ſchinî gadijeenâ mehs winu nekritiſejam, jo ſinajam ka wiņa ſirds bij pateeſa. Bija patihkami winu tagad ſatikt laukâ waj meſchâ, kur tas ganija gowis waj ſtrahdaja ar ſirgeem, jo agrakà laikà ſarunàs bij pahrwehrtuſees par preezigu dſeedaſchanu. Mehs ſlawejàm to Kungu, ka Winſch ari ſcho nabaga zilweku bij iſglahbis un dewis mums jaunu preeku Wiņa darbâ.

Gruhts pahrbaudijums.

Mani alaſch eeluhdſa brokaſtìs jeb pusdeenâs pee muhſu pilſihpaſchneeka. Schis bija laipns, weeſmihligs kungs; wiņi winu mihleja un zeenija kà pateeſu kriſtigaju. Es labpraht apmekleju winu, un tas ar leelu intereſi ſekoja manam darbam un preezajàs par garigo peeaugſchanu manâ draudſê. Daudſreiſ mehs paſtaigajamees kopâ un wiņa ſkaidree, weſeligee dſihwes uſſkati peewilka mani winam wehl tuwaki. Es redſeju wiņâ zilweku, kurſch mani ſaprot un kuram es waru uſtizet wiſus mana darba ſihkumus.

Reiſ mani atkal eeluhdſa uſ pusdeenàm. Swineja tur kaut ļahdus gimenes ſwehtkus, jo wiſi pilſihpaſchneeka dehli bija ſabraukuſchi tanî deenâ tehwa mahjâs, un bij paredſams, ka laiku jauki pawadìs. Noteiktâ laikâ es eerados kunga namâ. Mehs ſanahzàm jautrâ ſabeedribâ ap kopigu galdu, bagati iſgreſnotà ehdamâ iſtabâ. Ehdeenu galds bij bagatigi klahts un apkrauts ar daudſ gahrdeem ehdeeneem. Wiſu, ko tik wareja par naudu dabut un zik ween labi ſlawenais pawars mahzeja ehdeenus iſgatawot, tas wiſs bij uſ galda; dahrgi ſudraba trauki papildinaja galda iſgreſnojumu. Sulaini tſchakli paſneedſa daſchadus gahrdumus. Kad wiſeem paſneedſa wezo, ſlaweno portwihnu, tikai es weens pats to nenehmu. Sulainis, aiſ manis ſtahwedams, ſazija:

„Luhdſu glahſiti wihna, mahzitaja kungs!'

„Nè, pateizos," es saziju.

„Bet, mihļais draugs, eedſerat druſku wihna, tas buhs jums derigs," ſazija pilſihpaſchneeks, man blakam ſehdedams. „Wihns ir ļoti wezs. Es winu guldiju pagrabâ peezdeſmit gadus uu mehs dſeram winu tik ļoti ſwinigos gadijumos. Mums nekad wehl naw bijis tik brihniſchkigs, wezs wihns. Luhdſu, kad ne wairak, tad pusglahſiti — muhſu deh̦t."

„Nè, ļoti pateizos. Es nekad nedſeru wihnu."

Man otrâ puſê ſehdeja ſaimneeka jaunakà meita, ſkaiſta jaunawa. „Luhdſu, dſerat druſku mums par preeku," ta peemetinaja.

„Nè, pateizos!"

Dehli kà ari mahte, katrs mani paſkubinaja un darija wiſu, lai tik waretu mani peerunat druſku eedſert,

lai tikai pamehginot un iſſakot ſawas domas par ſcho dahrgo un reto dſehreenu.

„Nè, koti pateizos; waj drihkſtu luhgt limonadi?“ es praſiju un tikko ſulainis man paſneedſa, es eelehju druſku ſawâ glahſê — tà jutos atweeglinats.

„Juhs pateeſcham ſawadneeks,“ ſazija weens dehls, armijas kapteins, „es neſaprotu, kà juhs wareet atſazitees no tahda dahrga wihna. Retu reiſi dſihwê muhſu pahrwaldneeks eeeet apakſchſemes pagrabâ un iſneſs Deewa paſaulê pudeli ſchi wihna, bet juhs atſakatees tik noteikti no ſchi dahrguma. Es newehletos buht tahds kriſtigajs kà juhs, kad man jaatſakas pee pusdeenas galda no glahſites wihna. Tas ir behdigs ſtahwoklis! Nemaſ newaru eedomatees, kà war ſewi ſaiſtit pee tik ſchaureem uſſkateem.“

Schinî wakarâ es pahrdſihwoju kungu namâ gruhtas ſtundas. Wiſi atſpirdſinajàs ar labo wezo portwihnu.

Mani koti ſkumdinaja, kad mani noſauza par ſchaurſirdigu un glehwuli, bet es paſtahweju pee ſawa pilnigas atturibas prinzipa un nekahwos ne zaur ko peerunatees; mana ſirdsapſina wismaſ bij tihra.

Nahkoſchâ rihtâ es ſatiku pilsihpaſchneeku. Pehz ihſas ſarunas winſch ſazija: „Eſmu koti preezigs, ka juhs wakar neaiſtikat portwihnu.“

„Man leels preeks to no jums dſirdet, es biſos, kad tik neeſmu juhs apwainojis, atteikdamees paklauſit juhſu nemitigo luhgumu,“ es ſaziju.

„Ak, nè,“ winſch atbildeja domigi, „man bij nepatihkami jums tà uſbahſtees, es ſinu juhſu pahrleezibu, tadehł kluſibâ luhdſu, lai juhs nepadotos kahrdinaſchanai. Taiſnibu ſakot, mani dehli, kuri tikko atbraukuſchi, domaja, ka warès juhs weegli peedabut pa druſkai eedſert, ſewiſchki muhſu wezo portwihnu, kuru tik dſeram ſewiſchkos godos. Juhs ſinat, ka es ari eſmu atturigs un gribetu redſet ſawus dehlus, kaut wini nedſertu nemaſ wihna, bet wineem arweenu ir pee pusdeenas galda wihns, tadehł ari newareju weeſus beſ ta uſnemt. Es jau eepreekſch wineem ſaziju, ka juhs ſawas pahrleezibas dehł wihnu nedſerſeet, bet tee nodomaja wiſadi juhs kahrdinat. Bet es pateizu no ſirds Deewam, ka paſtahwejat. Tagad wini tizès juhſu wahrdeem un, pehz wakarejà pahrbaudijuma, jums buhs ſtiprs eeſpaids uſ wineem. Man bij juhs koti ſchehl, bet es tur newareju eemaiſitees, kad jums ſpeeda wihnu dſert. Wehlak es pateizos Deewam, ka Winſch jums dewa ſpehku kahrdinaſchanas iſturet, jo daudſi tàm padodas.“

Ai, kà es ſlaweju to Kungu, ka Winſch mani paſargajis un nodrebeju, eedomajotees, zik weegli es wareju padotees! Ari ſulainu dehł man bij preeks; wini gan, laikam, ari ſinaja ſcho noſlehpunnu, tadehł peedahwaja man wihnu, bet kad redſeja, ka es ne par ko nepeekahwos, tad teem duhſcha ſaplaka un jaunatgreeſtais ſulainis wiſadâ ſinâ teiza un ſlaweja Deewu. Slawa un gods Winam weenam, ka dewa man ſpehku atſazitees pat no pusglahſites, tapehz ka arį ſchi pilite buhtu kaitejuſe manam darbam un negodâ likuſe manu Kungu. Tahdâ maſâ ſahdſchâ paſihſt zits zitu; wiſs, kas noteek, eet no mutes mutê un laudis paſihſt muhs labaki, nekà mehs paſchi ſewi; tapehz naw ko brihnitees, ka notikums kungu namâ kluwa paſihſtams wiſâ ſahdſchâ. Deewa ſchehlaſtibas pehz tas darija preekſch manis wehl wairak eeſpaida; laudis redſeja, ka es eſmu pateeſs un ka ar ſawu dſihwi peerahdu to, ko wineem tik ſirſnigi mahzu.

(Turpmak beigas.)

Teodoras:

Rudenî.

Zik kluſa un lehna dabâ
Ir mirſchana:
Pat lapinas nekriht, tàs lejup
Tik lidinas.

Un pukites dahrſâ wihſtot
Leez galwinas,
Lai wakara ſaulite reetot
Wehl ſkuhpſta tàs.

Tà dſihwe, ſchi neezigà dſihwe
Ar pamaſam wihſt,
Un zeeſchanu ehnâ kluſi,
Kà pawedeens rihſt.

Te ſpirgts un ſalokſnis eſi,
Te — ſagrauſts un wahrgs,
Un drihſi ſagaida tewi
Jau kaps un ſahrks . . .

Ai dſihwe, ſchi nihzigà dſihwe,
Zik negaidot wihſt!
Un zeeſchanu ehnâ kluſi
Kà pawedeens rihſt.

— — — — — — — —

Bet ſkateeni augſchup man weras,
Kur Jeſus, mans Gans,
Un luhpas tſchukſt gawilês kluſi:
„Tur mahjoklis mans.“

(Jahn. 14: 2 2. Kor. 5: 1).

A. Elberta:

Nemeers — meers.

Ja nemeers ſirdî trako it kà auka,
Tad ahrigs meers to neſpehj kluſinat;
Un lai ar deena, weeta buhtu jauka,
Ta newar tew ſehrâs preezinat.

Ja debeſchkigais meers man ſirdî mahjo,
Tad paſauls wehtras maſ ko padaris.
Tàs neſpehs ſalauſt ſpehku daudſreiſ wahj
Un meera leeſma ari nedſiſis.

Jaunibai.

Bibeles ſtudija preekſch peeauguſcheem.

Bibeles ſtudija preekſch peeauguſcheem un wideju gadu behrneem ir tikpat wehlama kà preekſch maſajeem. Bibele ir tas neiſſihkſtoſchais mahzibu awots, kuru wehl neweens naw pilnigi iſſmehlis. Winâ atrodoſchàs pateeſibas ir plaſchas un dſilas, tàs paſtahw muhſchigi un neweens wehl naw pat labi ſahzis winas iſſmelt. Schì grahmata ſatur ſewì Deewa lihdſibu un tomehr neweens wehl naw Deewu iſdibinajis. Tapehz ari tahdi Bibeles ſtudetaji, iſgahjuſchi ſemakàs klaſes, ſpehs, zentigi mahzidamees, ſawas ſinaſchanas turpmak jo bagatigi papildinat. Jt kà ſemkopis, apſtrahdadams ſawu ſemi, arweenu wairak no winas ſanem, tàpat ari Bibeles ſtudetaji, nopeetni mekledami, baudìs daudſ ſwehtibas. Schahdas klaſes jo wairak tapehz wehlamas, ka peeauguſchee klauſitaji atſtahj leelu eeſpaidu uſ nepeeauguſcheem. Winas wajadſigas ari, lai iſaudſinatu deewkalpojumu waditajus preekſch leelajeem. Beeſchi ſchi Bibelesſtudija ir weenigais awots, no kura behrni dabun mahzibas ſpehkus. Un kur gan lai ari nemtu labakus waditajus, nekà tos, kuri Bibeli ſtudedami ir leeli iſauguſchi!

Zik nepeezeeſchama un wehlama ari ſchahda ſtudija nebuhtu, tomehr pee winas uſtureſchanas rodas gruhtibas, jo daſchâs weetâs pat uſluhko winas paſtahweſchanu par neeeſpehjamu. Waj wajag wehl peerahdijumus, kad jau redſam no peedſihwojumeem, ka daudſ behrnu deewkalpoſchanas neſpehj dalibneekus ilgak paturet, kà lihdſ 14. waj 15-tam gadam? No ka zelas ſchis gruhtibas? Waj tapehz, ka beeſchi neteek iſmekleti peemehroti Bibeles klaſu waditaji? Wihri, kuri Bibeles ſinaſchanâ ir loti wahji, newar ſtudijas darbu weizinat, bet gan wahjinat. Otrs zehlonis ir waldoſchàs domas, ka Bibeles ſtudija ir tikai preekſch maſeem behrneem. Pateeſibâ ir pawiſam otradi: wina ir weenibas weeta, kur mahzitajs un draudſe, ſkoloti un neſkoloti, wezi un jauni, bagati un nabagi ſalaſas, lai kopigi mekletu Rakſtos.

Kà tad lai nowehrſch ſcho maldibu? Pirmkahrt, ka kriſtigi, apdahwinati laudis, kà brahli, tà ari mahſas, teek dariti uſmanigi uſ ſcho leetu, un beidſot uſnemas par to ruhpetees.

Otrkahrt, labakeem draudſes lozekkeem wajadſetu noſchkirtees preekſch ſchi darba.

Treſchkahrt, mehginat mahzibu darit tik patihkamu, zik ween eeſpehjams un ruhpetees par atteezigo eekahrtojumu, kà: telpam, ſehdweetam, laſamàm grahmatam, behrnu un peeauguſcho laikrakſteem u. t. t. Luhkot mahzibâ pazelt dalibneeku paſchapſinu un iſleetot katru iſdewibu ſajuhſminat apmekletajus uſ augſtakeem un zehlakeem mehrkeem.

Zeturtais, wajag ſprauſt noteiktu mehrki un zenſtees, lai tas no wiſeem tiktu ſapraſts, un pee tam eemantot dalibneeku uſtizibu. No ſcheem jatop iſaudſinateem wislabakeem waditajeem. Bet ja Deewa wahrda tekſtu iſleeto tikai weltigeem ſtrihdeem un domu ſtarpibam, tad no ta war zeltees tikai ſaudejumi, jo ſprauſtais mehrkis neteek eewehrots. Tapehz jabuht loti uſmanigeem un arween jaiſwehlas labakos tematus, katrai lekzijai jadabon labako iſſkaidrojumu, kà ari jameklè praktiſku iſleetojumu un pamata domas. Neweens nezeena wairak pateeſi labu un wehrtigu, kà jaunu lauſchu Bibeles klaſe. Tee ſaprot un zeena atſaukſchanos uſ Rakſtu weetam. Wajag winus eeradinat Rakſtu weetas ſalihdſinat. Paſkaidrot Jauno Deribu ſakarâ ar Wezo un Wezo atkal ſaſtanâ ar Jauno. Mehginat eekuſtinat dalibneekus, iſleetot Bibelè ari klahteſoſchus ſalihdſinajuma pantinus, uſmeklejot un ſalihdſinot uj tematu atteezigos pantinus, zaur ko wiſi war tapt uſtaiſiti un eeintereſeti.

Peektais: Godbijiba un laipna, pretimnahkoſcha iſtureſchanàs no waditaju puſes ir nepeezeeſchama. Ta dara leelu eeſpaidu uſ jauneeſchu pulzinu. Jau ſkolotaja perſonigai uſſtahſchanai wajadſetu eedweſt zeenibu.

Seſtais: Pareiſas un dſilas domas, ne wahrdi, lai buhtu mahziſchanàs motto, ko ari jauni laudis wiswairak wehrtè. Iſſkaidrojumus jaiſwehlas, zik labus ween eeſpehjams, un ja waditajs redſ ſewiſchki ſwarigu weetu lekzijâ, tad newajag eet tahlak, bet uſ to jagreeſch klahteſoſcho wehriba, lai lekzija taptu, zik ween eeſpehjams, pilnigi iſſmelta.

Tulkojis A. Ramans.

Teodoras:

Wehlejums.

Kà wehletos, kaut ihſtu meeru, laimi
Tas Kungs par tewi ſchodeen iſleetu!
Kaut paſauls wiltiba un aſee glaimi
Tew gleſno ſirdi neewainotu!

Kà wehletos, kaut dſihwes juhrâ bahrgâ
No wehtram paliktu tu neaiſſkahrts,
Un teezotees pehz mehrka augſta, zehla,
No maldu klintim tiktu paſargats.

Kà wehletos, kaut Swehta Gara ſpehkâ
Daudſ dwehſeles tu Kriſtum peeweſtu!
Kaut uſtizigs tu paliktu lihdſ nahwei —
Par algu — Dſihwibs kroni mantotu!

Albumâ.

Jt beeſchi wehjſch juhrneekam pretim puhſch,
Ar gruhtibam weltits ir zenſona muhſchs.
Ja gribi pee mehrka un uſwaras tikt,
Uſ ſpehli tad dſihwibu wajaga likt,
Par waroni ſnauſchot naw eeſpehjams kluht,
Tik zihninâ laurus un ſlawu war guht!

Maſais ſtars.

Mums rakſta:

Karewju wehſtules.

Sweiki wiſi tizigee Golgatâ! Tizigeem naw eemeſla uſtrauktees ſchinî laikâ. Tas Kungs Jeſus mums dahwinajis brihniſchkigo tizibu uſ Wiņa aſins ſpehku. Eſmu darba rotâ. Apſinos ſewi par wainigu, ka lihdſ ſchim eſmu tik maſ luhdſis Deewu un tik maſ tam Kungam atdewees, un tik maſ preeksch Wiņa ſtrahdajis. Zik behdigi redſet, ka daudſ nelaimigee wehl newar tizet uſ ſawu Peſtitaju! Kaut waretu kahdus glahbt! Suhti, ak Kungs, uguni! Kaut mana ſirds waj ſadegtu preeksch Tewis! Skuhpſtiſim Deewa peeſuhtito rihkſti. Wiņa laul. draudſene zaur ſcho mantojuſe tizibu uſ Deewu un ari es eſmu mantojis daudſ ſchehlaſtibas preeksch dwehſeles. Tas Kungs lai juhs ſwehti! Lai noteek luhgſchanas un aiſluhgſchanas par wiſeem ſwehteem! Juhſu eekſch Kriſtus Jeſus:

J. Rudſits.

Mihlo Redin! Muhſu brigade atrodas Leiſchos. Preekſchejais ir neſinams. Man ir luhgums: Waj Juhs newaretu atſuhtit kriſtigus rakſtus preeksch eedahwinaſchanas teem, kureem drihſ jaſtahjas pret uguni un, warbuht, ari Deewa trona preekſchâ.

Alex. Polis.

Ja nu buhs ta Kunga prahts, ka ari man buhs jaeet karâ, tad luhdſu aiſluhdſeet par mani, lai ta Jehra dahrgàs aſinis buhtu manàs truhkſtis dahrgakas par dſihwibu! Uſ redſeſchanos!

K. Emk.

Sweiki mihlee Golgatneeki! Paldees mihļajam Deewam, kas mani lihdſ ſchai paſchai deenai uſturejis. Paldees mihļeem brahļeem un mahſam par aiſluhgſchanu. Es ſajuhtu luhgſchanu wehrtibu, bet neſpehju par tàm pateiktees. Saņehmu ſuhtijumu no ſawas laulatas draudſenes. Biju tik preezigs, ka aiſmirſu wiſu, kas bijis gruhts. Tikai newaru ſapraſt, kà wiņa ſinaja man atſuhtit taiſni to, ko man wisnepeezeeſchamaki wajadſeja. Paldees! Paldees! Newaru aprakſtit ſihkumus. Jaunee peedſihwojumi alaſch pahrſpehj eepreekſchejos. Pehdigi iſleekas, itin ka daudſ buhtu bijis un maſ atlizees. Tagad katru deenu brauzam uſ preekſchu. Drihſ buhſim Wahzijâ. Uſ preekſchu eet ir daudſ labak, nekà atpakaļ kahptees. Sweizineet no manis mihļos dſeedatajus. Kad kluſs brihdis, tad garâ weenmehr eerodos juhſu widû, bet — peepeſchi iſtrauzè atkal kas negaidits. Uſ redſeſchanos! Ar ſirſnigu ſweizeenu

Frizis Berkis.

Zitadi eſmu ſpirgts, tikai eewainojums wehl naw gluſchi iſahrſtets. No ſlimnizas tapu iſņemts un uſturejos pee baptiſtu mahzitaja Stepanowa, kur peedſihwoju leelâ mehrâ weeſmihlibu. Tagad eſmu atkal kaſarmè, bet neerobeſchots lihdſ pilnigai iſahrſteſchanai. Paldees par wehſtulem un ſuhtijumeem. Eſmu ſche mantojis daudſ kriſtigus draugus un topu eeluhgts uſ apmeklejumeem.

Maſkawâ, oktobrî. Aleksanders Schulte.

Warbuht, Juhs jau ſinat, ka eſmu eeſaukts kara deenaſtâ. Es, kà ſkolotajs, neeſmu nemaſ deenejis, bet tagad, pehz wiſpahrejàs mobiliſazijas, tika eeſaukti ari ſkolotaji, ſemes mehrneeki un daſchadi ziti errehdni, kuri agrak tika atſwabinati. Sche ir daudſ ſkolotaju un ziti, kuri naw deenejuſchi; topam tagad mahziti. Mums iſdewa krona drehbes. Sekoju kara notikumeem un luhdſu, lai tas Kungs jo drihſ dod meeru wirs ſemes. Sweizinat ſirſnigi brahļus un mahſas, loti buhſchu preezigs, no wineem ſaņemt kahdas rindinas un wisleelakais — kaut wini mani paturetu ſawâs aiſluhgſchanâs. Mana adreſe: Въ дѣйствующую армію, прикомандированному къ 8 ротѣ 294 Березинскаго полка, запасному учителю Х. Ю. Сприценѣку. Man war ſuhtit beſ markas, tikai lai atſtahj wehſtuli walâ.

Juhſu K. Sprizeneeks.

Sepaſinos Rogalſchewâ ar weenu kreewu tautibas tizigu brahli un eedraudſejos ari ar weenu nopeetnu latweeſchu tizigaju, ar to atraſdamees ſlimnizâ. Ar ſcheem ſapratamees un dalijamees preekos un behdâs un ſtiprinajamees tizibas zihņinâ. Kad daſchreiſ ziti muhs neſaprot, tad totees pehz tam ſateekotees, mehs weens otru jo labak ſaprotam. Pagahjuſchâ ſeemâ zaur Sw. Gara darbibu garigi pamodees, ſahku ſkatitees uſ teem kalneem, no kureem nahk palihdſiba. Wiņâs tumſchâs naktis pee walna uſ wakts ſtahwedams, luhkojos uſ godibas pilnajam ſwaigſnem puſchkotàm debeſim un luhgſchanâs ſaņehmu ſpehku. Tà no augſcheenes ſtiprinats, ſahku rakſtit wehſtules weenam, otram tizibas brahlim. Man par leelu preeku, ari es netiku aiſmirſts. Br. Preede no Rigas un daſchi Bauſkas brahļi mani eepreezinaja ar grahmatu pakam. No Rigas ſuhtitàs tapa atņemtas, jo rotas komandeers neſinaja, ka tàs ir Deewa wahrdi. Sapulzejamees uſ luhgſchanam un Deewa wahrda apzereſchanu kahdâ ſchkuhņa augſchâ. Zaur kahdu ſchejeenes kreewu brahli dabuju ari kreewu garigus rakſtus. Sirſnigi pateizos par „Kriſtigo Wehſtneſi“, kuru lihdſ ſchim eſmu ſaņehmis. Tagadejais „Kriſt. Wehſtneſis“ man ir tapis loti ſimpatiſks. Labpraht wehletos to ari uſ preekſchu ſaņemt un laſit. Luhdſu peeſuhtit ari „Гость“ preekſch kreewu brahļa. Gribu padotees Deewa wadibâ. Wiņſch buhs ar mani. Wiņſch lai ir muhſcham ſlawets. Juhſu maſakais brahlis

P. Kruhminſch.

Loti pateizos par „Kr. Wehſtn.“ ſwehtigo ſaturu, no kura es baudu daudſ ſwehtibas un gudribas. Lai Deews Juhs ſwehti un ſtiprina glahbt ſuduſchos. Juhſu pateizigais

P. Bunte.

Misione.

Treschâ internazionalâ Pestischanas Armijas kongresâ, Londonâ, no 11.—26. junijam, bij sapulzejuschees wairak kà 2000 preekschstahwju no 50 semem un tuhkstoscheem peekriteju un labwehlu is Anglijas. Wairak kà 30 walodâs tika ewangelijs pasludinats un dseedatas Zianas dseesmas. Kaut ari dalibneeki newareja pilnigi saprastees, tatschu weenibas gars bij sajuhtams wisâs schinîs leelâs sapulzês; bet weenu wahrdu gan wisi labi saprata, wahrdu „Aleluja". Waj tas bija sulus waj islandeetis, wahzeetis waj jaunselandeetis, indianeetis waj franzusis, anglis, soms waj perseetis, kineetis, korejeetis waj japaneetis, schis weens wahrds bij wisu saweenoschanas lozeklis pee leelâs brahlibas un ustizibas kehdes,—Kristus draudsibas sihme, kura saweeno wisus tizigos pasaulê. „Pasaule masumâ," tà nosauza scho kongresu kahda angku awise. Sche parahdijàs Krustâ-sistà uswaroschais spehks. Pehz 50 gadu ustizigas ewangelijuma pasludinaschanas wairak kà 50 semes ir sawâ sinâ preeksch Kristus mantotas. Tas ir pateesi leels pateizibas eemesls, par ko neween Pestischanas Armijas lozekli, bet wisi, kam ruhp Deewa walstibas usplaukschana, war slawu un godu peenest tam Kungam.

Naw eespehjams wahrdeem issazit to eespaidu, kahdu atstahja schì satiksme, demonstraziju gahjeeni un milsu sapulzes. „Tas bija skats, kur aiss sajuhsmas wajadseja raudat," raksta „Daily Telegrapha" korespondents. „Wini wisi smaida, tatschu jaraud, redsot sawàm azim no tik dauds daschadàm tautam preekschstahwjus, saistitus brahligas mihlestibas saitem."

Kongresa atklahschana notika Albert Hallâ. Generals Bramwells Boots apsweiza delegatus 10,000 klausitaju klahtbuhtnê. Pehz luhgschanam un dseesmam eesahkàs warenigas delegatu demonstrazijas. Tad nahza daschadi kongresa apsweikumi. Starp zitu bij apsweikumi no angku karaka, no Amerikas presidenta, Konafas herzoga, no angku ministru preekschneeka, no Londonas pilsehtas gubernatora. Dutscheem swehtibas nowehlejumu no eewehrojamàm ofizialàm personam. Kehnina Georga apsweizeenu sche peewedam:

„Es peeweenojos teem apsweikumeem, ko juhsu starptautiskais kongress sanems, un zeru, ka jums buhs panahkumeem bagatas sapulzes. Dauds gadus ar leelu interesi esmu sekojis juhsu darbam preeksch tautas, sewischki preeksch semakàs walsts eedsihwotaju schkiras. Tizu, ka schis darbs ir strahdats ar leelu uszihtibu un paschaisleegschanos un nesawtigu dedsibu. Es zeru, ka nahkotnê juhsu darbs sekmesees wisâ pasaulê un ka Deewa swehtiba ari turpmak dusès us juhsu darbu."

Sche bija laudis, kas 30—40 gadus atpakal no dsihwes padibeneem bij isglahbti zaur Pestischanas Armijas darbibu un wehl tagad zentigi strahdà ta Kunga wihna kalnâ.

Angku baptisti ir sakoleltejuschi 2½ milj fondu sludinataju stahwokla usslaboschanai. Ja, wini wehl sakoleltejuschi 30,000 rubku wairak par eepreeksch nodomato sumu. Turpreti winu misiones beedriba suhdsejàs, ka tai beidsamâ gadâ istruhkstot 100,000 rubku, kaut gan wini pehz eespehjas taupigi bij rihkojuschees. Misiones beedru sapulzê, kurâ peedalijàs 100 personas, kahdi 33 dalibneeki sasolija misiones parada segschanai ap 75,000 rubkus.

Angku basnizas misiones beedriba scha gada Leeldeenâs swineja sawu 115 gadu pastahweschanu. Peektdeen, 12. aprili 1799. gadâ kahdâ Londonas weesnizâ sapulzejas 16 mahzitaji un 9 weenkahrschi draudses lozekli un tur nodibinaja misiones beedribu. Schi beedriba tagad ustur 2000 misionarus un 1000 misionareenes (misionaru seewas neeeskaitot), kuri darbojas: Wakar-, Riht- un Widus-Afrikâ, Egiptê, Sudanâ, Palestinâ, Turzijas Arabijâ, Persijâ, Indijâ un uz Zeilonas salas, Kinâ, Japanâ un Wakar-Kanadâ. 59 misionari ir biskapi. 900 eedsimto palihgi ir ordineti, un no teem 450 atrodas beedribas deenastâ. Eedsihmto kristigajo, kuri turas pee schìs beedribas, ir 425,000 dwehseles. 1912. gadâ tika kristitas 28,000 personas.

Kahds zelotajs Mr. D. E. Anderson saka, ka winsch, zelojot pa daschadàm paganu semem, nowehrojis, ka tur ewangeliskai misionei esot dauds labaki panahkumi neká katoliskai, un ka ewangeliskee ari suhtot misiones darbâ dauds kreetnakus, isglihtotakus spehkus.

Metodistu misionari darbojas sekoschâs semês: Japanâ, Korejâ, Kinâ, Filipinas salàs, uz Malakas pussalas, Jawâ, Borneô, Sumatrâ, Birmâ, Indijâ, Liberijâ, Rodesijâ, Riht- un Wakar-Afrikâ, Algerijâ, Tunisâ, Meksikâ, Deenwidus Amerikâ un Eiropâ. Schinîs semês metodisti ustur 427 misionarus un 855 misionareenes (misionaru seewas eerehkinot). Scheem misionareem palihds 969 eedsimto ordenti sludinataji, 8,707 eedsimto eesahzeji-sludinataji un kolporteeri. Schinîs misiones laukos metodistu lozeklu kopskaits ir 375,481, beidsamâ gadâ peenahkuschi klaht 22,787 lozekli. Misiones pahrsinâ sche atrodas 14 augstskolas, 37 seminari, 73 widus skolas un 2,444 pirmahzibas skolas. Studentu un skolenu kopskaits — 83,251. Swehtdeenas skolas apmekle 327,745 skoleni. Schis misiones kopigà manta — 2,205 basnizas un luhgschanas nami, 1,206 dsihwokli un eestahdes — 17 miljonu rubku wehrtibâ. 1912. gadâ tika isdoti ap 3 milj. rubku, no kureem 1½ milj. rbl. eenahza turpat, misiones semês. Sche naw runa par winu misiones darbu Amerikâ, Anglijâ u. z. siwilisetàs semês.

Starptautiskà Bibeles studija.

A. Leepiņa. (Behrnu deewkalposchanam.)

Sehschana un plauschana.

9. now. Gal. 6:1—10.

Selta teksts: Ko zilweks sehj, to tas ari plaus. Gal. 6:7.

Plaujas laiks preeksch lauzineeka ir preezigakais laiks, ja rascha bagata; bet rascha war buht bagata un laba tikai tad, ja sehjejs labu sehklu eesehjis un to pareisi isdarijis. Wisa muhsu dsihwe ir kà sehjas un plaujas laiks. Sewischki jaunibà mehs waram daudz seht, tadehl ir loti swarigi, kad sinam.

1. **Ko lai sehjam.** Stahsta par kahdu sirgu, kursch loti dusmojees, ka wina saimneeks sehjis tàs labakàs ausas melnà tihrumà. Sirgs prahtojis: „Zik neprahtigs mans saimneeks winisch ausas ismehtà pa lauku un apber ar semi, ninsch tatschu man buhtu warejis dot scho garschigo maltiti.“ Tàpat dara daudz paschmihligu lauschu. Wini to labako grib tuhlit paschi „apehst“, un tikai „tàs paleekas“, maswehrtigas leetiņas, „seht“, dot zitkeem. Saprotams, tad rudenì japlauj ehrkschki un dadschi — 1. p. Pat tur, kur jau saht nesahles augt, mums ar mihlestibas sehklu nesahles sanomahz. Muhsu brahli, kas padarijis noseegumu, nedrihkstam tuhlit noteesat, bet ar lehnprahtigu garu mums jamehginа winu atgreest. Ja buhsim garigi, tad muhsu mehginajumeem buhs ari panahkumi. Atgreestees nosihmè: zilweks noschehlo sawu grehku un no sirds apsolas to wairs nedarit. Muhsu dsihwe ir kara lauks, un tadehl naw brihnums, ja daschreiz pat kahds „ofizeers“, preekschsihmigs tizigais, eewainots, pakrikt. Tad tikai schigli un glesni jasteidsas winu pazelt un bruhzes dseedinat. Ar to naw sazits, ka droschi waru krist grehkà, lai ziti mani welk ahrà. Kas tihschi grehko, tam netiks peedots. — 2. p. Kà mahsina juht lihdz, kad brahlitim slikti klahjas; kà mahmuliņa behdajas, kad mahsina waj brahlitis uz slimibas gultas, waj kad tee kahdu leelu nebehdnibu isdarijuschi, tà pat lai mehs isturamees pret muhsu zeetejeem un krituscheem lihdzsilwekeem, bet sewischki pret muhsu behrnu deewkalposchanas beedreem un muhsu garigeem brahleem un mahsam. Lai winu gods ir ari muhsu gods un winu sahpes — muhsu sahpes.

Ja tu peeeesi pee sawas slimàs mahsinas gultas un wina tew drudsi eesitis taisni pa gihmi, waj tu sitisi winai preti, waj nemsi to launà? Tàpat, ja kahds grehku drudsi mums launu dara, buhtu loti neprahtigi ar laumi tam atmaksat — 3. p. Wiss labs, kas mums ir, to Deews dewis, bet Winsch to wisu war katrà brihdì ari atnemt. Weselibu, pahrtiku, spehks, gudribu, isglihtibu, sahrtee waidsini, skaistà balss u. t. t. — tàs ir Deewa dahwanas. Deews weenam kahdu dahwanu usttizejis wairak nekà otram; kas ar to lepojas, tas jau ir kritis, tadehl ka lepojas ar Deewa mantu it kà ar sawu. Zik tas buhtu neprahtigi, ja tehws eedotu sawam jaunakam dehlenam naudu atsnest uz weikalu, bet sehns uz eelas naudu rahditu ziteem sehneem sazidams: „Redsiet, juhs neesat tik bagati, kà es!“ Tikpat neprahtigi buhtu eedomatees, ka zilweks pats par sewi ir wehrtaks par otru zilweku — 4 p. Tà kà zilweks newar redset, ka wina drehbes uz muguras netihras, tàpat winam gruhti nahkas atrast sawas waimas. Ir loti neglihti pa eelu eet ar netihru muguru, bet ir wehl daudz neglihtaki, ja zilweks nezenschas sawas waimas usmeklet, turpretì usrahdità waimas stuhrgalwigi grib attaisnot un nenahk pasemodamees un sawas waimas noschehlodams pee schkihstidamàs Golgatas straumes.

2. **Ko lai plaujam?** Lai nekad nemeklejam preeksch sewis tur plauju, kur neesam sehjuschi. Ja tu neesi zitam wina behdàs pehz spehkeem palihdsejis, tad negaidi, lai ziti tawàs wajadsibàs tew palihdz. Nedusmojees un nepahrmeti neweenam, ja tad tizigee tew neparahda brahlu mihlestibu; tagad tu plauji, ko esi sehjis, tu sanemi, ko esi pelnijis. Ari tad naw ko kurnet, ja esam labu darijuschi, bet mums neatmaksà ar labu tà, kà mehs gribam. Warbuht tu esi loti wehlu sehjis un wehl naw sehkla usdihguse. Warbuht tu tà garamejot eesehji un nebuht nekopi sawu sehjumu, putni sehklu apehda waj jaunee stahdini saulè nokalta. Tad, saprotams, naw ko plaut. Bet ja tu wisu buhtu darijis, kas tawà spehkà stahweja un tatschu gruhtos brihschos tew neweena drauga wairs nebuhtu, ari tad nepahrmeti teem, kas tewi nu atsmirsuschi. Waj tad tu wineem dewi, lai tee tew atkal atdotu? Tu tatschu strahdaji preeksch Kristus, speedees pee wina klaht. Winsch tew ar augleem atmaksàs, tà kà tas buhs wajadsigs. 3. p. Ja tschigans grib kahdam ko sliktu nowehlet, tad winsch saka: „Kaut tu lepnis paliktu!“ Ja tu eedomajees, ka esi leels wihrs, tad tu drihz plausi — krischanu. 4. p. Ari ta ir plauja, ja tawà sirdì pamostas launas domas un pretdeewigas kahribas, tas rahda, ka tawà sirdì launà sehkla wehl naw isnihzinata. Luhdz Jesu, lai Winsch no tewis atnem wisas grehzigas wehleschanàs un tew dahwina deewischkigo dabu. 5. p. Nekad ar sawu nastu nemehgini apgruhtinat zitus laudis, tikai weens isnehmums wehl ir: mett sawu nastu us to Kungu. Bet ja tu to nedarisi, tad tew par wisu sawu sehju buhs jadod atbildeschana un „tu plausi, ko buhsi sehjis“. 6 p. Ja mums kahds dara labu, ja muhs mahza Deewa bijaschanà, tad lai zenschamees wisu ar labu atmaksat, lai nepaleekam parahdneeki. — 7. p. Nedomajeet, kà schis deewischkigas mahzibas war nemt pawirschi, paklausitees un wehlak par to pasmeetees waj leekuligi labu darit, nè, tà newar. Deews redz. Winsch wisu smalki atmaksà — 8. p. Kas tikai par sawu laizigu labumu ruhpejas, lai winam buhtu daudz mantas, gods, augsts stahwoklis u. t. t., ta dwehselei ais garigas nabadsibas jawahrgst un jamozas, tahds zilweks ir nelaimigs. Tà tad winsch plauj sew samaitaschanu jau scheit, bet wiswairak plaus muhschibà. Bet kas par garigàm leetam ruhpejas wairak nekà par laizigàm un wisas laizigàs usskata tikai kà lihdsekkus preeksch garigà, tahds zilweks ir laimi atradis jau schinì dsihwè, bet pehz nahwes winsch plaus muhschigu dsihwoschanu.

3. **Pamudinajums.** 9. un 10. p. Nepeekuhsteet seht ari tad, kad jums sahk peetruhkt, kad juhs gandrihz jau wairs nespehjat; wehl mas brihdis un tàs, kam janahk, nahks un nekawesees, un alga buhs juhsu. Nepeekuhsteet! Tikai tad tas Kungs mums dos jaunus spehkus, kad mehs wisus tos kas mums ir, buhsim isleetojuschi. Tas Kungs no mums prasa pilnigu patauschanos uz Wina apsolijumeem. Nepeekuhsteet strahdat wiswairak pee tizibas beedreem, lai wisi tizigee usmostas no weenaldsibas un teek dedsigi garà. Nepeekuhsteet, darba laiks tikt ihss, atdusa buhs muhschiga. Nepeekuhsteet, jo kas pastahw lihdz galam, kas nepeekusis, tam plauja buhs brihnischka.

Jautajumi. Kas sehjejam darams, lai buhtu laba rascha? Ar ko war salihdsinat muhsu dsihwi? Kahdu sehklu mums jasehj? (labako). Waj mums preeksch debesu walstibas leetas un preeksch muhsu lihdzsilwekeem jaseedo tikai tas maswehrtigakais? Ko lai daram ar muhsu brahli waj mahsu, kas padarijis kahdu grehku? 1. p. Ko nosihmè atgreestees? Waj ari tizigais war wehl krist grehkà? Kad tihschi grehkojam jo projam, waj tad mums ari wehl war tikt peedots? Kà mums jasajuht muhsu garigà brahla waj mahsas behdas? (Ir kà sawas). 2. p. — Waj lai gaidam palihdsibu un mihlestibu no ziteem, kad neesam ziteem palihdsibu sneeguschi? (Nè.) Waj mums teem naw japalihdz, kas mums wareja palihdset, bet nepalihdseja? (Ir japalihdz.) Waj drihkstam dusmotees uz zilweku, kam mehs esam palihdsejuschi, bet kas mums ar launu atmaksà? Kas mums dos taisnu atmaksu un palihdsibu tad, kad tas buhs wajadsigs? Kas seko lepnibai? Kas mums war atnemt grehzigàs wehleschanàs? Ko tas Kungs Jesus dod mums grehzigu eekahroschanu weetà?

H. Redina:

Jesus un Peteris.

16. now. Mt. 14:27–31; 53–54; 66–72.

Selta teksts: Kas schkeetas stahwots, tas lai peeluhko, ka nekriht. 1. Kor. 10:12.

Ta Kunga Jesus pehdejâ schis semes dsihwes nedelâ un, it ihpaschi Wina pehdejâ naktî, notika daudz swarigu leetu neween sihmejotees uz to Kungu Jesu, bet ari uz Wina mahzekleem. Winsch bij jau swaidits uz behrem, baudijis leeldeenas jehru ar Saweem mahzekleem, turejis neaismirstamâs galda runas par pasemibu un kalposchanu, masgajis mahzekleem kahjas, eestahdijis Wakarinu, zihnijees Getsemenes dahrsâ, no Judasa nodots, sanemts un nopratinats. Drihz tam buhs jaeet augsto preesteru, Pilatus un Erodus preekschâ un pehz tam jatop peesistam pee krusta. Bet pirms tas noteek, mums top aprakstits weens starpgadijums ar mahzekli Veteri.

Waj tad nebuhtu peetizis, ka neatgreestee augstee preesteri un nepateizigâ tauta lihdz ar romeescheem tam Kungam dara launu? Waj tad ari mahzekleem bij jasahpina Jesus sirdi? Un tomehr tà notika. Augstprahtiba un lepniba bij winos tàpat, kà zitos judos; bes tam tee wehrteja par augstu sawas spehjas, kà to dara daudzi muhsu deenâs. Peteris, kà straujas dabas zilweks, schinî reisê tschaî leetâ bij wisu preekschgalâ. Zik behdigi, ka zilweks top eewehrojams sawas wahjibas un eedomibas labad.

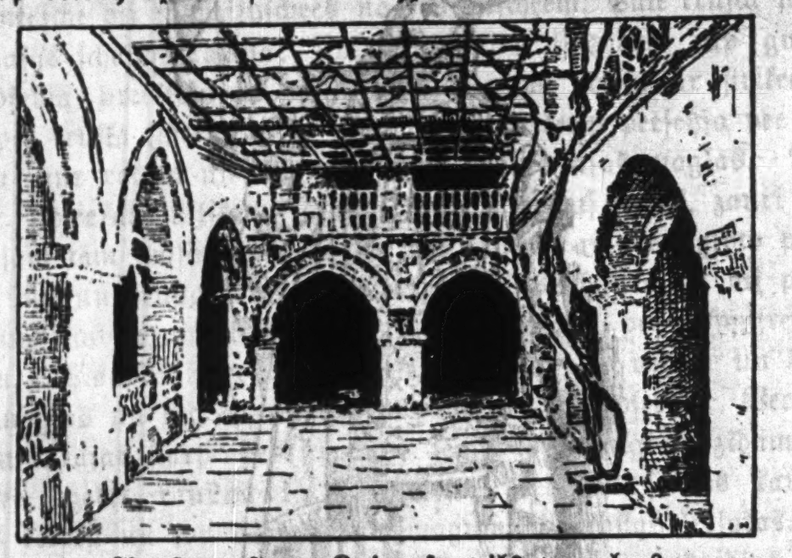

Augstpreestera Kaiwasa pils pagalms.

I. **Peteris nepasihst sewi.** 14:27–31. Tas Kungs bij wairak reises runajis par sawàm preekschstahwoschàm zeeschanam, bet mahzekli tam nebij peegreesuschi wehribu. Tagad tas Kungs paskaidro, ka mahzekli pilnigi negatawi sastapt gruhtos peedsihwojumus; ka tee wisi atstahs to Kungu gruhtajâ brihdî; ka tee lihdz schim ir bijuschi draugi tikai pee pilnas blodas — labklahjibas, bet tee taps neustizigi pahrbaudijuma laikâ. 27. p. Mahzekli jutàs it kà aisskahrti, it kà paseminati, par wahjakeem usluhkoti, nekà tee ir. Peteris, kà balss usdewejs mahzekļu widû, tuhlit pirmais atsauzàs it noteikti, ka tas neapgrehkosees pee Jesus, ja ari zitti to daritu. Zitti seko wina preekschsihmei. Peteris ari juhtas droschaks, jo bij eegahdajees sobinu — tas palahwàs uz laizigu spehku, uz sawu „es". Jesus tam apleezina ar weenu „pateesi", ka tai paschâ naktî, pirms gaila otrreisejas dseedaschanas, Peteris jau trihs reiz buhschot aisleedsis Jesu. Zik gan nospeesta bij Jesus sirds, — weens mahzeklis Winu nodod, otrs aisleegs un wisi pahrejee ir loti eedomigi un uspuhtuschees, palaudamees uz sawu spehku, bet wehl nepasihdami teem wajadsigà spehka no augscheenes. Tik tahlu tee bij tikuschi pa triju gadu mahzischanàs laiku pee wislabakà mahzitaja un redsedami darbus, ko Deewa Dehls bij darijis. Bet Peteris nemitas tam Kungam runat preti, dodams wehl leelakus solijumus, kuri wisi bij weltigi tukschi wahrdi.

Mahzibas. Daschi eeskata sewi par tik peeauguscheem, ka nemaz wairs newarot kluhdities waj trist, un sawu lepnibu un nesmaschanu tee nekaunas likt uz Sw. Gara rehkina. Tahdi apgrehkojas daudz leelakà mehrà un daudz ahtrak, nekà zitti. Netiziba un mastiziba prot wisskanaki leelitees — tas ari wiss, ko tàs eespehj. 31. p. — Meesai alasch gribas pret to Garu un meesas prahts strihdas pret ta Gara prahtu. Mahzekleem buhtu bijis jaisbihstas par sawu wahjibu un jaluhdz pehz spehka, bet tee runaja Jesum preti.

II. **Peteris attahlinajas no Jesus.** 53–54. Ta Kunga pretineeki nahza leelâ barâ ar eerotscheem rokâs, no Judasa waditi. Mahzekli nebij schinî naktî bijuschi nomodâ luhgschanâs, bet bij gulejuschi, kamehr Jesus bij zihnijees asins sweedrus swihsdams. Tadehł ari Jesus istureja zihninu, kamehr mahzekli Winu atstahja un behga! 50. p. Drihsi Peteris, nokaunejees par sawu behgschanu un gribedams ari redzet, kas notiks ar Jesu, Tam gahja nopakaļ no tahleenes ta augstà preestera pili un sehdeja pee sulaineem un sildijàs pee uguns. Kad mahzeklis attahlinajas no meistara, tas tuwinajas kluhdam; kad zilweks attahlinajas no Jesus, tas tuwinajas grehkam. Slikta sabeedriba ir alasch pawedeja uz launu un launas sarunas samaità labas eeraschas. Kad kareiws atstahj sawu lehgeri un sildas pee eenaidneeka uguns, tas dodas breesmâs. To peedsihwoja Peters.

III. **Peteris apgrehkojas un mahzas sewi pasiht.** 66–71. p. Kas ir ar Jesu bijis, lai ari tas buhtu zik wahjsch, top it ahtri usslihmets, lai ari tas to wairs newehletos. Tà gahja Peterim. Tahdi mehdz buht waj nu ko labu eemahziijuschees, waj atkal tee ir tapuschi loti apzeetinati un launi. Peteris mehgina isturetees kà Erodus sulaini, bet tam tas neisdodas. Kahda wehrdsene to ussihmè par Kristus mahzekli. Peteris bij zerejis tapt par leelu eewehrojamu wihru, bet nu redz schis zeribas isgaisinatas — goda weetâ to nu sagaida krusts. Tas isbihstas un newar wairs nostahtees Kristus pusê pret wadonu un launschu tagad „moderneem" usskateem, ka Kristu un Wina mahzibu wajaga nobeigt. Peteris mehgina iswairitees no teeschas atbildes, peemetinadams: nesinu, ko tu runà! un iseedams laukâ. Bet tur jauns pahrbaudijums schim wihram, kursch bij teizis: „Tu esi Kristus, tu dsihwà Deewa Dehls! Kur mehs eesim, Tewim ir muhschigas dsihwibas wahrdi!" Kahda meita stahsta klahtesoscheem: „schis ir weens no teem!" Schoreiz Peterim top bail; winsch jau leedsas swehredams un Deewa Dehlu nosauza tikai par zilweku. (Mat. 26:72.). Grehks grehku dsemdè; pirmam solim seko otrais. No lepnibas pee iswairischanàs meleem; no teem pee nepateesa swehresta; no nepateesa swehresta pee deewoschanàs un sewis nolahdeschanàs, t. i. Deewa peesaukschanu par leezineeku un launuma peesaukschanu pahr sewi, ja buhtu melojis. Tik tahlu zilweks war noeet un wehl semaku, ja tas palaujas tik uz sawu spehku un nepasihst Deewa spehku un pehz ta neluhdzas. Dodi welnam pirkstu, tas panems wisu roku un tewi paschu. Sargasimees no maseem grehkeem un no grehka eesahkuma: no netizibas un kuhtribas Deewu luhgt un lasit Deewa wahrdu.

IV. **Peteris noschehlo sawu grehku,** 72. p. Deewa laudis pasihstami pee tam, ka tee atsihst sawu krischanu un grehku, to noschehlo un atgreeschas no ta. Peteris nepalika grehkâ; winsch to neeespehja itin ka besdeewigais neeespehj pastahwigi labu darit. Daschadus lihdzekļus tas Kungs leeto pee Sawu isredzeto atgreeschanas. Schoreiz tas Kungs leetoja tahdu lihdzekli, kuru apkahrtejee laudis newareja saprast, bet tikai Peteris. Gailis dseedaja. Gailis ispildija usdewumu, Peteris to nebij ispildijis. Gaila dseedaschana atgahdinaja Peterim, ka Jesus wahrdi ir pateesiba. Otrs lihdzeklis bij Jesus skateens (Luk. 22:61.) uz Veteri, tuhlit pehz gaila dseedaschanas. Tas bij neween atgahdinoschs un pahrmetoschs, bet ari mihlestibas un schehlastibas skateens uz pahrbaudito mahzekli. Dsiļais kriteens un ta Kunga atgahdinajoschais un tomehr lihdzjeetigais skateens atgahdinaja Peterim wina nespehku un tukscho leelischanos tà,

ka tas wairs newareja palikt paſchtaiſns waj eedomigs; bet eeraudſijis ſawu launo ſirdi, iſbijàs, nokaunejàs, noſkuma, nobehdajàs un noſchehloja grehkus, gauſchi raudadams. (Mat. 26:75). Par ſihmi, ka Peteris ſirſnigi bij grehkus noſchehlojis un tam pateeſi bij peedots, laſam Mk. 16:7. ka tam it ſewiſchki bij likts ſazit, ka tas wehl Jeſu redſès. Pehz tam tas Kungs pats winu no jauna eezeł apuſtuła amatâ, tam uſdodams ganit Wina jehrus (behrnus-eeſahzejus) un awis (peeauguſchos) pee meeſas un gara. (Jn. 20: 15—17). Ka Peteris nu bij peedſihwojis ſirds pahrmainu, redſams no tam, ka tas atbild Jeſum daudſ paſemigaki un godu dodams: „Kungs, Tu wiſas leetas ſini. (Jn. 20: 17). Ja ſakam, ka mums grehku naw, tad paſchi peewiłamees, un pateeſibas naw eekſch mums. Ja ſawus grehkus iſſuhdſam, tad Winſch ir uſtizigs un taiſns, ka Winſch mums grehkus peedod un ſchkihſta muhs no wiſas netaiſnibas. (1. Jn. 1; 8—9.)

A. Leepiņa:

Jeſus un Pilatus.

23. now. **Luk. 23:1—25.**

Selta teksts: Pilatus uſ teem ſaka: ko tad lai es daru ar Jeſu, kas top ſaukts Kriſtus? Mat. 27: 22.

No Annaſa Jeſu weda pee augſtà preeſtera Kaiwaſa, wina teeſas ſahlê. Te uſ netaiſnu leezibu un, wiswairak uſ netaiſnu teeſneſchu ſpreeduma pamata, Jeſu noteeſaja uſ nahwi. Bet tà ka judeem nebij teeſibas nahwes ſpreedumu iſpildit, tad wini ſaiſtija Jeſu un noweda pee Pilatus.

I. **Jeſus pee Pilatus.** (1.—5. p.). Tur, Pilatus pils preekſchâ, bij teeſas ſahle, ſaukta Gabata, tanî Pilatus iſtlauſchinaja Jeſu. Judi neeegahja paganu teeſas namâ, lai neapgahnitos. Redſeet, tahds bij wariſeju ſwehtums! — Pilatus jau ſeſto gadu bij romeeſchu wirsteeſneſis Judejâ. Pehz ſawas dabas winſch bij baudu kahrigs, neſchehligs un tahds, kuru weegli wareja peekukulot. Winſch eenihdeja judus un nereti lika nonahwet newainigus zilwekus. Judi, ſaprotams, ari winu eenihdeja un mekleja iſdewibu, lai winu apſuhdſetu pee augſtakàs waldibas. Un Jeſus, ſchis kehninu Kehninſch, ſche paſemojas tik dſili, ka łahwa ſchim negehlim par ſewi teeſu ſpreeſt. — Judi apſuhdſeja Jeſu kà dumpineeku pret keiſaru; Winſch dehwejotees par kehninu un leedſot keiſaram nodokłus makſat. Judi ſinaja, ka ſchahdam noſeegumam ſeko kruſta nahwe, tadehł wini to iſdomaja. Bet Jeſus negribeja, ka Pilatus Winu noteeſatu aiſ pahrpratuma, tadehł Winſch Pilatum paſkaidroja, ka, kaut gan Winſch Kehninſch, Wina walſtiba neeſot no ſchîs paſaules. Pilatus ſaprata, ka te naw dariſchanas ar politiſku noſeedſneeku, bet gan ar kahdu religiſku prahtneeku, un tapehz winſch gribeja Jeſu atlaiſt beſ ſoda. Bet daſchi łaudis, no wariſejeem ſakkubinati, ſauza beſ miteſchanàs, ka Jeſus ejot pa wiſu Judu ſemi un Galileju un ar ſawu mahzibu muſinot łaudis pret waldibu. Pilatus ſinaja, ka rakſtu mahzitaji aiſ ſkaudibas bij nodewuſchi Jeſu; bet taî weetâ, kur Pilatum wajadſeja To attaiſnot, winſch ſuhtija

II. **Jeſu pee Erodus,** (6.—12. p.) Galilejas pahrwaldneeka, kurſch tanîs deenâs bij eebrauzis Jeruſalemê. Erodus bija dſirdejis, ka Jeſus darot daudſ brihnumus, tadehł winſch łoti preezajàs, ka nu winſch warès uſſautrinatees par Jeſus brihnuma darbeem. Erodus domaja, ka Jeſus daris tagad leelakos brihnumus, lai ari Erodus par Winu ſazitu kahdu labaku wahrdu. Bet Jeſus nedara brihnumus zilweku ſinkahribas apmeerinaſchanai, bet tikai luhdſeja zilweka dwehſeles un meeſas ſwehtibas labad. Jeſus neatbild ne uz Erodus jautajumeem, nedſ ari uſ wina un wina faimes nizinaſchanam un mehdiſchanam. Schinî gadijumâ ſawſtarpejee eenaidneeki, Pilatus un Erodus, tapa draugi. Ari Erodus Jeſum wainas neatrada un ſuhtija

III. **Jeſu otrreiſ pee Pilatus.** (13.—16. p.) Atkal Pilatus apleezinaja Jeſus newainibu, bet, gribedams apmeerinat łauſchu aſinskahribu, winſch lika Jeſu neſchehligi ſchaust ar noſeedſneeku ſchauſchanas rihkeem: tee bija ahdas ſikſnas dſelſs bumbiņam galos. Ak, ſchauſmigas mokas, ko Jeſus iſzeeta manâ un tawâ weetâ! Bet, jo Pilatus wairak netaiſnibai padewàs, jo droſchaki un noteiktaki uſmuſinatà druhſma ſauza, lai winſch ſawu netaiſnibu iſwed lihdſ galam. — Judeem bij pareģdums, ka uſ ſwehtkeem wineem weenu zeetumneeku atlaida, kuru tee paſchi gribeja. Pilatus tadehł lika tautai preekſchâ iſwehletees:

IV. **Barabu waj Jeſu.** (17.—25. p.) Bet Baraba bij ſlepkawa. „Kas grehku dara, ir grehka wehrgs.“ Tadehł ſchee łaudis, no ſahtana ſkubinati, ſauza: „Atlaidi Barabu, atlaidi ſcho ſlepkawu, bet Deewa Dehlu ſiti kruſtâ!“ Pilatus wehl treſcho reiſi praſa: „Ko tad Winſch launa darijis?“ bet łaudis it kà atbildetu: „Mehs neſinam neweena launa darba no Wina, bet mehs eſam łauni, tadehł mehs ſcho Labo muhſu widû newaram zeeſt, Wina tuwumâ pahrak melni parahdas muhſu grehku traipi, tadehł ſit Winu kruſtâ!“ Un Pilatus, baididamees, ka wina wiſpahr leelo netaiſnibu neatklahj augſtakai waldibai, bij gataws newainigu zilweku, nè, Deewa Dehlu noteeſat, lai tikai nepaſaudetu ſawu eeneſigo weetu. Pehz daſcheem wezeem rakſteem ari ſchis noſeeguus winu neglahbis, bet gan paahtrinajis wina atſtahdinaſchanu no amata.

Augſtais preeſteris.

1200. gadâ 4 ſtundas gahjeena attahlumâ uſ ſeemeteem no Romas, wehſturiſkas leetas iſrokot, tapa atraſta wara tapelite ar ſekoſchu uſrakſtu: „17. keiſara Tiberiuſa waldiſchanas gadâ 25. martâ eſ, prokurators Ponzius Pilatus, noteeſaju Jeſu no Nazaretes uſ kruſta nahwi ſtarp diweem łaundaritajeem un pawehlu Druintiam Corneliam winu noweſt uſ ſoda weetu.“ Schis ſpreedums parakſtits no wairakeem rabineem. Łaundaritaju wahrdi bijuſchi: Diſmas (Jeſum pa labi) un Geſtes (pa kreiſi). Pilatus wehl peeſihmè, ka wiſi łaudis tad tumſibas dehł eſot dedſinajuſchi ſwezes no pusdeenas laika łahkot lihdſ naktij.

Jautajumi. Kahdâs weetâs Jeſu wadaja? Kadehł judi neeegahja Gabatâ? Kahds pehz ſawas dabas bij Jeſus teeſneſis Pilatus? Kà judi Jeſu apſuhdſeja? Waj Pilatus atrada Jeſu par walſts eenaidneeku? Kas Jeſus bij par kehninu? Kadehł Erodus preezajàs, kad pee wina aiſweda Jeſu? Waj Jeſus łauſchu ſinkahribas dehł ari kahdreiſ ņdara brihnumus? Kad ari Erodus bij atradis Jeſu par newainigu, ko tad Pilatus pawehleja ar Jeſu darit? Kà łaudis iſturejàs pehz Jeſus ſchauſchanas? Kas bij Baraba? Kuru no abeem łauſchu pulks wehlejàs atſwabinat, Barabu waj Jeſu? Ko tu iſwehlees, waj

ſtaigat Jeſus ſwehtuma pehdâs, waj eet paſauligas dſihwes, Barabas zelus?

Mahzibas: 1. Ahriga ſwehtuma zeenitaji ir gatawi ſiſt kruſtâ patto Wiſſwehtako, ja tas atklahj winu eekſchkigo tukſchumu un grehkus un wini nomana, ka zaur to winu zeeniba pee tautas teek maſinata. 2. Pehz gandrihſ 2000 gadu ilgas aſas kritikas wehl neweenam naw iſdewees atraſt Jeſus dſihwê wainas. Tahds Zilweks ir weenigs wiſâ paſaules wehſturê. 3. Jeſus newainigs zeetâ muhſu grehku dehl, lai mehs wainigee, ſoda weetâ mantotu debeſis, ja peenemam Jeſu par ſawu ſirds kehninu, dſihwes noteizeju. 4. Mehs waram Jeſu atmeſt, ja neeewehrojam un nezenſchamees darit to, ko Jeſus pawehlejis un atſtahtees no ta, ko Jeſus aiſleedſis.

M. Latona:

Kriſtus kruſtâ ſiſchana.

30. now. Mark. 15:21—41; Luk. 23:39—43.

Selta teksts: Teeſcham Winſch neſa muhſu ſehrgas un uſkrahwâs muhſu ſahpes; bet mehs Winu turejàm par ſoditu, Deewa ſaſiſtu un noſpaiditu. Eſaj. 53, 5.

I. **Kruſtâ ſiſchanas paraſcha.** Nahwes ſods bij Jeſum peeſpreeſts. Kruſtâ ſiſchana nebij judu, bet romeeſchu paraſcha; ſchis nahwes ſods tapa peeſpreeſts dumpineekeem, laupitajeem un wehrgeem. Scho neſchehligo un paſemojoſcho nahwes ſodu greeki un romeeſchi bij mahziſuſchees no fenikeeſcheem. Pate kruſtâ ſiſchana noriſinajàs ſchahdâ kahrtâ: noſoditais tika iſgehrbts, ap gurneem tam apſehja preekſchautu un tſchetri kareiwi winu ar ſtrikeem uſwilka pee kruſta ſchkehr koka. Tad to ar ſtrikeem peeſehja pee kruſta un tam zaur rokam un kahjam iſdſina leelas aſas naglas. Darija ari tà: noteeſato uſlika uſ kruſta, kas guleja uſ ſemes, zauri rokam un kahjam tam eedſina naglas un tad kruſtu ar peenagloto pazehla uſ augſchu un kruſta kahjgalu eeraka ſemê. Schauſmigs bij preekſch noteeſatà tas azumirkklis, kad bendes kehràs pee ahmureem un naglam. Wiſapkahrt eeſtahjàs kapa kluſums. Uſ rokam un kahjam uſleek naglas un tad atſkan dobjee ahmura klaudſeeni. Peenaglotais nu karajas ſtarp debeſim un ſemi, breeſmigi mozidamees un iſſteeptee lozekli rauſtas kà krampjos. Eedegas ſaules karſtums, wahtis eekaiſt un top no kermena ſmaguma iſplehſtas leelakas. Moziti no ſahpem un ſlahpem, kruſtâ ſiſtee pamâſitem nobeidſas, daſchi pehz kahdàm ſtundam, bet ziti mozas deenam, kamehr winus nobeidſ aſins notezeſchana, iſſalkums waj ari kahds plehſigs ſwehrs waj laupitaju vutns padarija wina mokam galu.

II. **Jeſus kruſtâ ſiſchanas eemeſli.** Judi uſkatija tos par nolahdetcem, kas mira ſchahdâ kauna pilnâ nahwê. Uſ ſchahdu breeſmigu nahwi Iſraela preekſchneeki noſodija Jeſu, kas teem bij rahdijis Deewa mihleſtibu un godibu. Par wiſàm leetam wineem ruhpeja, lai Tas taptu nokauts; bet wini lika ſwaru ari uſ to, lai Winſch mirtu kruſta nahwê. Tai wajadſeja Winu apkraut ar kaunu un negodu; tizibai un zeenibai uſ kruſtâ ſiſto wajadſeja tautas azis iſſuſt. Ar ſuhdſibu greeſdamees pee romeeſchu ſemes ſoga, judi ſinaja, kahdu ſodu Pilatus Jeſum peeſpreedis, ja atſihs to par wainigu, un tapehz wini ſauza: „Sit winu kruſtâ, ſit winu kruſtâ!“ Ja Pilatus buhtu apſtiprinajis judu augſtàs teeſas nahwes ſpreedumu par Jeſu, beſ noklauſchinaſchanas un ſpreeduma zaurſkatiſchanas, tad nahwes ſods buhtu bijis jaiſpilda judeem paſcheem un tad teem buhtu wajadſejis Jeſu nomehtat ar akmineem. Bet tam Zilweka Dehlam wajadſeja tapt paaugſtinatam pee kruſta, lai Winu redſetu wiſa paſaule un wiſu tizigo azis; lai Winſch buhtu tà ſoda kà ari Deewa mihleſtibas ſihme, kas muhs ſchkir no paſaules un welk pee Deewa un kas Pats naw no ſchis paſaules. Pee kruſta Winſch ihſti tapa par to ſpehku, kas welk zilweka garu uſ augſchu. Tà Jeſus pahrwehrta ſcho kauna ſtabu par altari, wezàs paſaules karatawas Winſch zaur Sawu nahwi pazehla goda weetâ un tàs eeſwehtija. Zaur Jeſu mums kruſts ir tapis par goda un ſwehtibas ſihmi un par nahwi uſwaroſchu zeribas ſihmi.

III. **Zelâ uſ Golgatu.** Noteeſaſchanas weeta bij ahrpuſs pilſehtas. Tur noteeſatos nomehtaja ar akmineem, tur drihkſteja uſturetees ſpitaligee, tur atradàs maitas. Soda gahjeens ſahkàs no romeeſchu teeſas nama, zauri Jeruſalemei pa Damaſkas wahrteem uſ kahdu kalnu, ko ſauza Golgata, t. i. galwas kauſs jeb peeres weeta, ſo no Damaſkas wahrteem luhkojotees ſchis kalns iſſkatijees kà zilweka galwas kauſa wirspuſe. Tas Kungs Jeſus, no pehdejo deenu pahrzeeſtàm mokam, bij pawiſam noguris un pee pilſehtas wahrteem wairs neſpehja tahlak paeet. Tur romeeſchu ſaldati uſſpeeda ſcho kruſtu neſt kahdam wihram no Kirenes, wahrdâ Sihmanis, kas nahza no ſawas druwas, ahrpus pilſehtas. Kirenes Sihmans bijis diwu brahlu, Aleksandra un Rufuſa tehws, kas abi pehzak pahrgahjuſchi kriſtigâ tizibâ. Jadomà, ka pehz ſchis kruſta neſchanas, ari tehws tapa par ta Kunga mahzekli, kam pehzak bij tas preeks apſinatees, ka warejis Jeſum pehdejâ brihdi pakalpot. Un ſchis kruſta neſchanas dehl ari Kirenes Sihmana wahrds taps minets, kamehr tikai ween Kriſtus zeeſchanas notikums taps laſits.

IV. **Leelakais notikums uſ Golgatas kalna.** Peeſiſtajam romeeſchi paſneedſa wihnu ar mirem jaſauktu, ſawadu apreibinoſchu dſehreenu, lai neſuſtu tik ſtipri breeſmigàs ſahpes, bet Jeſus atteizàs no ſchi dſehreena, kurſch daudſreiſ laudim winu dſihwê bijis par ſamaitaſchanu, gribedams paſemigâ paklauſibâ ſawam debeſu Tehwam, ar ſkaidru garu un ar pilnu apſinu iſtukſchot zeeſchanu biſèri par paſaules grehkeem.

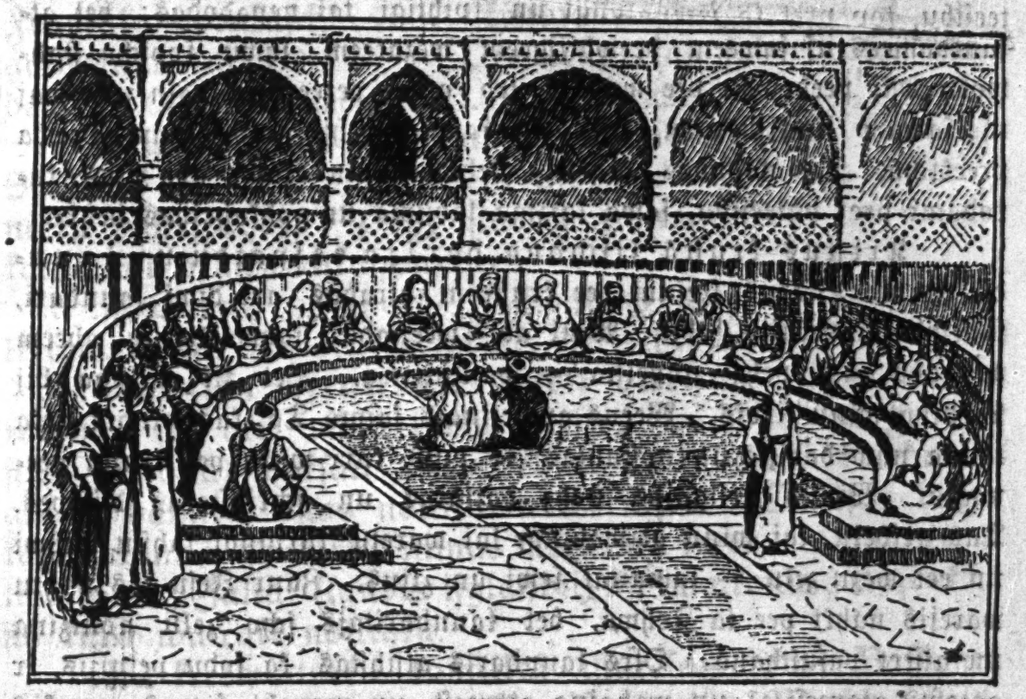

Judu augſtàs teeſas ſehde.

Romeeſchu kareiwi iſdalidami Kriſtus drehbes ſawâ ſtarpâ, meta kauliņus un tà, paſchi nemaſ nedomadami un negribedami iſpildija Rakſtus, kuri ſihmejas uſ Peſtitaju. Daw. dſ. 22:19. Laundaru widû Jeſus kruſtu noſtahdidami, romeeſchi iſpildija par Winu rakſtito Eſ. 53:12. Tà ari paſaules notikumos, no Deewa atkrituſchee zilweki, gribedami Deewa walſtibai kaitet, palihdſ tikai Deewa planus iſweſt, paſchi nemaſ neapſinadamees, ka tee ir tikai rihkſte Deewa rokâ, kura reiſ kà newajadſiga taps ſalauſta un pihſchkos nomeſta. Uſrakſtu, kuru Pilatus wirs Jeſus kruſta bij lizis uſlikt: „Judu kehninſch“, judi gribeja pahrgroſit; bet Pilatus, kurſch Jeſu noteeſaja uſ nahwi, ſcho uſrakſtu, aiſ iſſmeekla pret judu tautu, nekahwa pahrgroſit, nemaſ neapſinadamees, ka winſch zaur to palihdſeja tam Deewa Dehlam eenemt ſtahwokli, preekſch kahda Deews Winu bij iſredſejis.

Garam gahjeji un preeſteri ſaimoja un apſmehja Jeſu, uſaizinadami, lai darot brihnumus, kahpjot noſt no kruſta, tad Winam tizeſchot. Tas tika ſazits ar nodomu, lai ſatrizinatu apkahrtſtahwoſchos Jeſus draugu un zeenitaju zeenibu pret Winu. Ja Jeſus ari buhtu nokahpis no kruſta, tad tak kà Deewa Dehlam tee Winam nebuhtu tizejuſchi. Mat 21:75. Jahņa 7. 48. Grehkos apzeetinatas ſirdis praſa pehz brihnumeem. Bet ne brihnumu truhkuma dehl

laudis netiz, bet aiſ naida pret pateeſibu wini nizina un ſaimo Deewu. Turpreti wiſadus neetus un blehnas, kuri wineem apſola laizigus baudijumus, tee labpraht peenem un teem tiz.

Breeſmigaki par meeſigàm zeeſchanam Jeſum bij ari jaiſbauda noſeedſigo zilweku weetà to ſchauſmigo ſtahwokli, juſt, ka Winſch no Deewa atſtahts. Scheit atſkan ja Wina dwehſeles ſahpju un baiļu kleedſeens. Elles ſpehki trakoja ap Wina dwehſeli. Bet tad ari bij iſtukſchots Wina zeeſchanu bikeris lihdſ dibenam. Un Winſch ſawu mihleſtibas peenahkumu preekſch zilwezes iſpildijis. atwehlejàs Sawa Tehwa rokàs un iſlaida garu. Preekſchkaramais auts Deewnamà pahrplihſa diwos gabalos, kas tautai atgahdinaja, ka winu grehki ſchkir tos no Deewa. Jeſus eegahjis wiſſwehtakà weetà, lai par mums aiſluhgtu. Winſch upurejis ſewi par zilwezes grehkeem un nu zaur Winu, wiſeem kas tiz, peeeeſchana pee Deewa.

V. **Kriſtus kruſtà ſiſchanas eeſpaids.** Daba iſbalès newar ſawaldìtees par ſcho ſchauſmigo notikumu, ko Deewa Dehlam bij japeedſihwo zilwezes dehl. Tapa tumſchs pahr wiſu apkahrtni. Seme trihz, klints gabali gahſchas un kapu muhri atdaras un no ſwehtajeem miruſcheem daſchi parahdas Jeruſalemè. Zaur Jeſus kruſta nahwi gaiſma un dſihwiba eeſpeedušees ari mironu walſtibà pee teem, kuri bij aiſmiguſchi, gaididami uſ peſtiſchanu.

Romeeſchu kareiwju wirsneeks un wehl ziti, redſedami wiſu to noteekam, godbijigi atſinàs, ka ſchis Jeſus ir bijis Deewa Dehls. Bet apzeetinatee preeſteri, to wiſu redſedami, preekſch Jeſus wahrdotomehr neſemojàs. Tà zilweki daſchreii apzeet ar veewiſchkigu pateeſibu, tan pret to weenkrosgi un ſpihtigi, tai nepadodas; bet atſaukdamees uſ ſaweem deewbijigeem wezakeem, ſawu ſpoſcho ſtahwokli waj peeberibu pee weenas jeb otras eezeenitas baſnizas, waj uſ ſawam ſinaſchanam, aiſmirſt ſawu ſwehto uſdewumu Deewa preekſchà. Tee nodobas blakus mehrkeem un attura ari zitus, karodami pret pateeſibu, ſawa laiziga labuma un godkahribas dehl.

Kriſtus kruſtà ſiſchana darija eeſpaidu uſ laundareem. Blakus Jeſum pee kruſteem atradàs ari diwi laundari, ſanembami pelnito ſodu. Wini abi weenadà ſtahwokli un abeem weenads gals pehz nopelna — paſuſchana. Bet zik milſiga bij ſtarpiba winu ſirdìs. Weens apzeetinats ſaimo To, kas winam neka launa naw darijis un noſtahjas to puſè, kuri winu pee kruſta peenaglo. Winſch neilgojas pehz daiļakas un ſchkihſtakas dſihwes. Tas gribetu, lai winu atſwabina, lai waretu turpinat lahſtu dſihwi un eet wezu zelu — ſamaitat ſewi un zitus. Zaur Jeſu tas buhtu warejis nahkt pee ta Tehwa, bet laundaritajs ſcho zelu nonizina un aiſeet paſuſchanà. Otrs laundaris atſihſtas, ka ſodu pelnijis, ir gataws atgreeſtees un mehgina atgreeſt un noraht ſawas agrakàs grehzigàs dſihwes beedri. Winſch nahk pee atſih chanas, ka Peſtitajs newainigs un mirſt par zitu grehkeem, ari par winu. Winam lihdſ chineja dſihwe ir reebiga, winſch newehlas, lai to atſwabina no kruſta preek ch meeſigas dſihwes, bet wehlas dſihwot wehl weenu ſchkihſtaku dſihwi un luhdſas: „Kungs, peemini mani, kad nahkſi ſawà walſtibâ!“ Tas meerà ar wismaſako ſchehlaſtibas dahwanu, ar ko tas Kungs winu gribetu aplaimot. Schis laundaris der kà paraugs katram grimuſcham grehzineekam. Winſch bija paſudis un tapa iſglahbts. Debeſchkigee wahrdi no Peſtitaja luhpam kà engeļu dſeeſma eeſkaneja wina dwehſelè: „Schodeen tu buhſi ar mani paradiſè!“ Schi ir pirmà dwehſele, pirmà nomaldijuſees un atkal atraſtà aws, kuru tas labais Gans paņrneſa ſawàs debeſu mahjàs.

M. Latona:

Kriſtus uſzehlees no mironeem.

7. dezembrì. Mark. 16:1–8; Mat. 28:9–15.

Selta teksts: Ko juhs meklejeet to dſihwo pee miruſcheem? Winſch naw ſcheit, bet ir uſzehlees. Lk. 24:5.6.

I. **Mihleſtiba beſ tizibas.** Kad ſabats bij pagahjis, tad tàs paſchas deenas wakarà Marija Madaļa un Marija, jaunakà, Jekaba mahte un Salome, nopirka ſwaidamàs ſahles un pirmà deenà agri, nenogaididamas zitu ſeewu atnahkſchanu, bet dſihtas no dſiļas mihleſtibas, ſteidſas jau preekſch gaiſmas ſwihſchanas ahrà iſ pilſehtas pee Jaſepa klintì iſzirſta kapa, lai pabeigtu Jeſus lihka eebalſameſchanu. Winas mihleja Jeſu, winas nebaidijas no upureem. Tàs bij pirkuſchas ſwaidamas ſahles, zaur kuram Jeſus meeſas labaki maretu uſglabatees. Winas nebaidijas ari no neprtikſchanam, kas tàm kà ſeewetem, weenàm, rihta agrumà ahrpus pilſehtas maretu gadìtees. Bet winas mihleja un ſaprata Jeſu tikai kà baiļu preekſchſihmigu zilweku, kà paſaules pateeſibas praweeti, kuram nekur neka launa newareja peerahdit, beſ ka buhtu Wina mahzibà un runàs ſapratuſchas un tizejuſchas, ka Winſch ir Deewa Dehls, Leelkungs, Kurſch nahwè un kapà nepaliks. Un winas ſteidſas, par ſewi neka nebehdadamas, gribedamas mihkotam kapà duſcham mahzitajam wehl pehdejo mihleſtibu parahdit. Uſ zeļa winu ſirdis tapa ſewiſchku ruhpju pilnas: kas nowels mums to leelo akmini no kapa durwim? Nonahkot pee kapa un redſot akmini noweltu, winas nemaſ nepahrnehma ſewiſchks preeks, ka nu weeglaki eeſpehjams peetikt pee Mahzitaja. Engeļa wehſtijums winas neeelihgſmoja un winas neſpehja tizet, ka Jeſus uſzehlees. Winu atpakaļ gahjeens bij wehl behdigaks. Schurp winas nahza neſinadamas, bet ar duhſchu un mihleſtibu. Atpakaļ tàs dewas behgdamas un loti iſbijuſchàs. Schurp nahkdamas ſarunajas par ſawu mehrki. Atpakaļ eedamas jutas iſmiſuſchas un zeeta kluſu. Preekſch paſaules Jeſus bij uſzehlees kà Glahbejs un Peſtitajs, bet ſcho ſeewu ſirdi Winſch wehl duſeja kapà kà mihlejams Zilweks un pateeſibas Praweetis. — Jeſus ir uſzehlees, bet waj Winſch ari tawà ſirdì preekſch tewis ir uſzehlees? Waj tu to ſajuhti? Waj tawa mihleſtiba uſ Winu naw ari beſ tizibas? Waj tu nenahzi pee Wina kà pee Tahda, kurſch dus kapà, lai Tam parahditu pateizibu un mihleſtibu. Bet Wina augſchamzelſchanàs preeku tu ſawà ſirdì nekad neeſi jutis? Muhſu laikà pulkeem laudis eerodas baſnizàs un deewwahrdu ſapulzès un winu ſtahwoklis, beſ ka wini paſchi to ſinatu, ir loti lihdſigs ſcho ſeewu ſtahwoklim. Wini mihlè Deewa wahrdus un labpraht klauſas ewangelijumu, dſeed garigas dſeeſmas, peenem kriſtigas pamahzibas, labpraht nes upurus ari aiſ mihleſtibas uſ Deewa walſtibas darbu, bet kaut wini ſpehtu eeſkatitees ſawàs ſirdìs un eeraudſit, ka ſchahda winu mihleſtiba preekſch Kriſtus mahzibas un garigàm leetam, ir tomehr mihleſtiba beſ tizibas, nejuſdami ſawà dwehſelè to aplaimojoſcho ſwehto treeku, ka tas Kungs preekſch wineem kà Glahbejs un Peſtitajs ir uſzehlees. Wini weenmehr behdajas: kas mums nowels ſcho akmini? kas atņems muhſu grehkus? mehs tak eſam tik launi! Wini neſpehj ſcho akmini nowelt — ſawu apſtnu no grehkeem atſwabinat. Bet akmins jau ir nowelts — Kriſtus preekſch winu grehkeem miris. To wini ſin, bet tomehr naw lihgſmi, jo Kriſtus winu ſirdìs netop ſajuſts kà preekſch wineem uſzehlees Peſtitajs. Peenemdami un tizedami to wehſti, ka Kriſtus preekſch teem uſzehlees, wini waretu tapt aplaimoti, tomehr tee negrib to tizet un ſapraſt — wini behg un iſbihſtas. Winus iſbeedè beedru waj ratu nizinaſchana un ſoboſchanàs, waj bailes par ſawa laiziga ſtahwokļa ſaudeſchanu. Un tà wini par to, ko ſawàs ſirdìs dſirdejuſchi eeſkanam, mehgina kluſet un ſewi zik, nezik kaut kahdi apmeerinat; daudſreiſ ſchahda kluſeſchana welkas gadeem.

II. **Augſchamzelſchanas noſlehpums.** Tàpat kà Jeſum mirſtot radiba to juta lihdſ, tà ari dſihwibas Leelkungam augſcham zelotees, ſeme trihzeja. Pee kapa notika leela pahrmaiņa, kuru neſpehja nowehrſt ne romeeſchu ſeegelis, ne brunotee ſargi. Engelis, ſuhtnis no augſtakas paſaules, atwehla no kapa akmini un uſ ta uſſehdàs. Wina gihmis bij kà ſibins un drehbes baltas kà ſneegs. Sargu iſbailes bij tik leelas, ka wini, kà treekas kerti, pakrita. Pee ſamanas nahkuſchi, tee behgdami atſlahja ſawu weetu un ſteidſas notikuſcho paſinot teem, kas winus bij pee kapa noſtahdijuſchi. Judu wadoņi loti uſtrauzàs un apjuka, kad ſargi eeradàs. Tulin notureja ſehdi un apſpreeda, ko tahdà nepatihkamà ſtahwoklì darit. Par wisweeglaku atrada iſſkaidrojumu, ka ſargeem gulot nahkuſchi Jeſus peekriteji un iſſaguſchi Jeſus meeſas un iſplatijuſchi walodas, ka Jeſus no mironeem uſzehlees. Bet kà gan ſargi

gulsdami wareja redset, ka Jesus meesas tapa issagtas? Waj gan teem bailigajeem mahzekleem, kuri tik bikli behga no Jesus wajatajeem un tikai zo tahleenes klusam ar sahpem noskatijàs us sawa Mahzitaja noteesaschanu, waj gan tee buhtu usdrohchinajuschees kaut ko darit preeksch Wina atswabinaschanas? Waj gan teem pehz sawa Wadona nahwes wehl buhtu radusees duhscha, kertees pee apseegeletà kapa atwehrschanas, kuru apsargaja brunoti sargi — romeeschu kareiwi? Waj gan kareiweem nebij no augsteem preestereem apsolitas wehrtigas dahwanas un peekodinajums, buht modrigeem un labi apsargat kapu! Bet ja nu Jesus meesas buhtu no mahzekleem tapuschas isnemtas un kur zitur noliktas, tad judu speegi waretu atspehkot wehsti par Jesus augschamzelschanos, jo buhtu Jesus dusas weetu tomehr usshmejuschi, usgluhnedami Jesus mahzekleem, kad tee eet pee sawa Meistara kapa, un tà usrahdidami Jesus meesu atraschanas weetu, buhtu scho mahzeklu wiltibu atklahjuschi. Bet wini newareja Ta lihdz nekur atrast, jo Winsch ir augscham zehlees. Un waj mahzekli buht warejuschi ar tahdu spehku un lihgsmibu wehlak sludinat par Kristus augschamzelschanos, ja wini paschi buhtu apsinajuschees, ka tas naw pateesiba, bet ka Jesus dus semes klehpî. Bes tam mahzekli pawisam nebija tee, kuri schai augschamzelschanai jau tuhlin tizeja. Winu dsiklàs schaubas tapa aidsihtas tikai zaur daudskahrtigu Jesus parahdischanos winu widû, runajot un rahdot teem sawas wahschu rehtas un tad wini tikai pamasam, weens pehz otra sahka tizet un tapa lihgsmi. Scho augschamzelschanos noslehpumu spehj saprast tikai tiziba. Netizibai ari brihnumi un peerahdijumi neko nepalihds, ta palikdama bes peerahdijumeem tomehr tecsees par sawu. Tà pee Jesus peedsimschanas, kà ari augschamzelschanàs no mirkneem naw otra lihdsiga gadijeena bijis pasaulê un ari nebuhs, tapehz ka naw otra Deewa Dehla un Pestitaja. Jesus augschamzelschanàs ir Wina pestischanas darba apstiprinajums un satana uswara. Bes Wina augschamzelschanàs Wina mahziba nedotu muhsu dwehselem dsihwes zihnàs nekahda spehka, neds nahwes stundâ eepreezu. Wina augschamzelschanàs apsihmè Winu par dsihwibas Leelkungu, Kursch war sazit: „Kas eekich Manis tiz, tam ir ta muhschiga dsihwiba" un jebschu tas buhtu miris, tomehr tas dsihwos.

Apskats.

Pasaules karsch.

Kreewu-wahzu-austreeschu karsch. Jau pag. numurâ minejàm, ka pee Kreewijas-Polijas robescham gatawojas leela kauja. Tagad nu schi kauja ir notikuse un, kà jau bij peredsams, uswara palika muhsu pusê. Wahzeeschi bij usbruzeji. Muhsejee, lai sagataworos peenahzigi sanemt neluhgto weesi un lai eenemtu isdewigas posizijas, sahkumâ atkahpàs. Wahzeeschi nahza us Warschawu no trim pusem. Wahzu kreisais spahrns bij peenahzis 20 werstis us seemeleem no Warschawas, wahzu zentrs atradàs 12 werstes us wakareem un winu labais spahrns 14 werstis deenwidos no Warschawas. Muhsu eenaidneeks isleetoja wisas spehjas, lai waretu eenemt Warschawu un zeetoksni Iwangorodu. Tad winsch buhtu warejis leelitees, ka Polija nu peeder winam. Gruhti tad buhtu ari aisstahwet Austrijâ no mums eenemtos apgabalus. Eedsihwotaji jau sahka postees no Warschawas laukâ. Jo wahzeeschi neween nolaupa wisu mantu un spihdsina eenemto pilsehtu eedsihwotajus, bet pat wisus tur palikuschus wihreeschus no 60—16 gadeem leek pee kara darbeem pret Kreewiju. 1. oktobrî us Warschawas eelu stuhreem bijis islihmets Warschawas kara gubernatora pasinojums, ka eedsihwotaji warot buht gluschi meerigi, jo Warschawa tikschot aisstahweta lihds beidsamam. — Jau 5. okt. wahzi daschâs weetâs neisturejuschi muhsejo pretusbruzeenu, sahka atkahptees, un 7. oktobrî wahzu atkahpschanàs notika us wisàm trijàm pusem. Wahzi behgdami atstahja daudz krituschus un eewainotus, leelgabalus un zitus kara peederumus. Eenaidneeku saudejumus sche rehkina us 70,000 wihru. 12. oktobrî wahzi jau atradàs 70 werstis no Warschawas, bet drihs ari Lodses apkahrtni, 120 werstis no Warschawas, wini buhs speesti atstaht. Wehl weenumehr noteek wajaschana no muhsu puses un atgainaschanàs no eenaidneeku kara spehka. — Pehz beidsamàm sinam Lodse un Radoma eenemta no muhsu kara spehka.

Wahzu-frantschu-angku-belgeeschu karsch. Wehl arweenu pee Wahzijas robescham Franzijâ noteek breesmigas frontu zihnas bes kahdeem isschkiroscheem panahkumeem. Frantschi un angli gribeja no seemeļu puses apeet wahzeeschus, bet wahzi ari issteepa sawu labo spahrnu gandrihs lihds juhrai, tà kà jau angku kara kugi to sahka apschaudit. — 17. sept. wahzeeschi sahka stipri bombardet belgeeschu Antwerpenes zeetoksni ar saweem milsu leelgabaleem. Pehz wairak kà nedelas bombardeschanas un sturmeschanas zeetoksnis un pilsehta bij isspostiti un eenemti. Belgeeschu armija peeweenojàs frantscheem un belgeeschu waldibas eestahdes tika pahrzeltas us Franziju. Belgeeschu saudejumi 9 deenu ilgàs kaujàs istaisa 10.000 krituschu un eewainotu. Wahzu saudejumi daudz eewehrojamaki. — 14. okt. Flandrijas peekrastê patlaban noteek wisasinainakà kauja tagadejà karâ un to usskata kà wahzeeschu pehdejo mehginajumu pahrraut sabeedroto fronti. — Diwâs deenâs wahzeeschi saudejuschi 30.000 krituschos un eewainotos, neskaitot ap 5000, kas nostkrituschi Dunas upê. Pee pahrejas pahr Jseru wahzeeschi radijuschi tiltu pasaules kara saldatu lihkeem. Frantschi aprakuschi 4500 krituschus wahzeeschus un saguhstijuschi ap 6200. — Pee Nuportas sabeedrotee saudeja 12.000, wahzeeschi 25.000 wihrus.

Austreeschu-serbu-melnkalneeschu karsch. Serbeem un melnkalneescheem usbruzis 3-kahrtigs eenaidneeku pahrspehks. Pehz siwàm zihnam serbi un melnkalneeschi drusku atkahpuschees.

Japani bombardè Zindawas ostu ar smageem leelgabaleem. 25. okt. zeetoksnis kritis japanu rokàs.

Turzija ussahkuse kara darbus pret Kreewiju. 16. okt. rihtâ turku kreisers bombardeja Feodosijas (Krimâ) woksali un pilsehtu un sabojaja katedrali, greeku basnizu, ostas noliktawu un molu. Tahlsas bahkas tuwumâ no turku minas nogrima kreewu pasascheeru twaikonis „Jalta" (laudis isglahbti) un twaikonis „Kasbek", no kura wairaki noslihka.

Kà kreewu-turku konfliktâ isturesees zitas Balkanu walstis, wehl naw sinams. Par Bulgariju „Wetsch. Wr." sino, ka turki un bulgari nopeetnos kara jautajumos rihkojotees kopigi. Wehl schinis deenâs zaur Bulgariju tikuschi islaisti zauri 31 wagoni ar semuhdens laiwu gabaleem, kas tagad jau atrodotees turku rokàs.

Flotes darbiba. 28. sept no wahzu semuhdens laiwas minas nogrima ar wiseem zilwekeem (450) muhsu kreisers „Pallada". 2 eenaidneeka semuhdens laiwas isnihzinatas. 2. okt. no wahzu semuhdens laiwas nogremdets angku kreisers „Hok". Angli nogremdejuschi 4 wahzu kontrminu kugus. — Belgeeschi, atkahpjotees no Antwerpenes, isnihzinajuschi jau agrak konsiszetus 32 wahzu tirdsneezibas kugus. — Us Kanarijas salam 10. okt. wahzu twaikonis atweda Tenerifâ kuga laudis no 30 angku twaikoneem, kurus wahzu kreisers „Karlsruhe" nogremdejis Atlantijas okeanâ. Nogremdeto kugu leelums kopâ 60,000 tonnas.

Daschadas sinas.

Eekschseme.

Atturibas kustiba. Leelknasa Konstantina Konstantinowitscha aisgahdibâ stahwoschà Wiskreewijas Kristigo Atturibneeku Darba Saweeniba greesàs pee Wina Maje-

states Kunga un Keisara ar wispadewigo luhgumu, lai uſ wiſeem laikeem aiſleegtu Kreewijâ pahrdot degwihnu. Wina Majeſtatei labpatika uſ to atbildet ar ſekoſchu telegramu:

„Leelkņaſam Konſtantinam Konſtantinowitſcham. Sirſnigi pateizos Wiskreewijas Kristigo Atturibneeku Darba Saweenibai. Es jau eſmu nodomajis uſ wiſeem laikeem **aiſlegt krona degwihna pahrdoſchanu.“** **Nikolajs.**

Wina Majeſtatei Kungam un Keiſaram labpatikâs 21. ſept. eeraſtees pee aktiwâs armijas.

Uſ augſtakâs pawehles pamata Rigas polizijmeiſtars uſdewa 14. okt. polizijas priſtaweem beſ kaweſchanâs konfiſzet Wahzijas un Austro-Ungarijas pawalſtneeku kuſtamu un nekuſtamu mantu, kapitalus, noguldijumus u. t. t. Pawehli ari tuhlin iſpildija, aiſſegelejot fabrikas, magaſinas, noliktawas, tirgotawas, darbnizas u. t. t., aprakſtot dſihwoklos leetas un zitas mantibas un nemot no dſihwokļu ihreneekeem parakſtu, ka wineem turpmak jamakſâ ihre polizijâ lihdſ tahlakeem noſazijumeem.

Keiſariſkâ ſeemas pilî 24. ſept. ſem Leelkņaſas Tatjanas Nikolajewnas (muhſu Keiſarenes 10 gadus wezâs meitas) ſeſtības atklahja komiteju preekſch palihdſibas ſneegſchanas wiſeem zaur karu zeetuſcheem. Komitejai par pirmo kaſes pamatu no Kundſes un Keiſareenes Aleksandras Feodorownas bij dahwinati 200,000 rbļ. un no Ministru padomes iſ krona kaſes 300,000 rbļ.

Ministru padome nolehmuſe atwehlet no kara fonda „Sarkanam Kruſtam“ 3 milj. rubļu.

Eeeja un iſeja Somu un Rigas juhras lihtſchos teek iſſludinatas par ſlehgtâm no 3. oktobra preekſch wiſeem kugeem.

Kurſemes gubernators aiſleedſis apteekam beſ ahrſta paraksta pahrdot wairak kâ 5 gramus Hofmana piles un behrnu balſamu.

Pehz „Rig. S.“ **Rigas mahzibas apgabala walde** eſot atſinuſe, ka behrnu mahtes waloda eſot ſwariga pee behrnu tikumiſkâs audſinaſchanas un ka ſchimbrihſcham, iſnemot pirmmahzibas ſkolas, latweeſchu un igauņu walodu paſneegſchana ſkolâs noſtahdita loti pawirſchi un ka ſchîs walodas paſneedſot perſonas beſ atteezigâ iſglihtibas zenſa u. t. t. Uſ mahzibas apgabala waldes iniziatiwi nodibinâs diwas leetprateju komitejas, weenu Rigâ (latweeſcheem), otru Rewelê (igauneem), kuras iſſtrahdâs latweeſchu un igauņu mahzibas walodu programu Baltijas ſkolam.

„Dſ. W.“ no Petrogradas ſino, ka waldibas aprindâs atſihſtot par noderigu eeweſt **Baltijâ wiſpahreju ſemſtwu** uſtawu.

Petrogradas latweeſchi atwehra leelu laſareti preekſch eewainoteem.

Sarkanam kruſtam par labu ſeedojumu eenahzis, no kara ſahkuma lihdſ aktobra pirmajâm deenam, pawiſam 2,346,422 rbļ. 22 kap.

Wiſi Kurſemes un Widſemes latweeſchu ſeedojumi kara wajadſibam, eewainoteem un reſerwiſtu palihdſibai lihdſ oktobra ſahkumam bijuſchi 115,000 rubļi.

Sinas par karâ eewainoteem peepraſamas uſ adreſi: „Петроградъ, Басковъ переулокъ № 12, Справочный отдѣлъ Краснаго Креста“.

Karſch wilkſchotees lihdſ wehlam pawaſarim waj lihdſ nahkoſchai waſarai. Tà ſpreeſch „R. Inwalid“.

A. Pintſchers no Kurſemes gubernatora ſchinîs deenâs apſtiprinats par Kaltenes baptiſtu draudſes ſludinataju.

Mehrfraga baptiſtu draudſite dabujuſe apſtiprinajumu jaunai ſapulzes weetai, br. Breeſcha mahjâ.

Ar Wisaugſtako ukaſu no 3. okt. pawehlets finatſchu ministrim iſlaiſt eekſchejo walſts 5 proz. aiſnehmumu par 500 milj. rbļ. leelu nominalkapitalu.

Widſemes gubernators iſdewis noteikumu, no 17. okt., ka wiſi uſraksti un iſkahrtnes wahzu walodâ Rigâ un apkahrtnê jaiſnihzina 7 deenu laikâ. Par noteikuma neiſpildiſchanu ſods lihdſ 3 mehn. aresta waj 3000 rubļeem.

Aſtonpadſmitais ſanitar wilzeens ar eewainoteem karewjeem 18. okt. atbrauza Rigas-Kraſta ſtazijâ. Rigâ patureja 102 eewainotos, bet pahrejos aiſweda uſ Jelgawu.

Ahrſemes.

Rumanijas kehninſch Karlis miris 27. ſept. Nelaikis dſimis kà Hohenzollernu prinzis 1838. gadâ, par Rumanijas firſtu ſewehlets 1866. gadâ, prezejees ar Widas prinzeſi Eliſabeti. Winu lauliba palikuſe beſ behrneem, kamdehl par trona mantineeku bija kehnina wezakâ brahļa dehls, 1865. gadâ dſimuſchais prinzis Ferdinants; ſchi wezakais dehls, kurſch tagad nahk par trona mantineeku, ir 21 gadu wezs. — Jaunais Rumanijas kehninſch Ferdinants ir apprezejees ar Kreewijas Kunga un Keiſara mahſizu Mariju, no otras puſes wina ir ari mahſiza Anglijas kehninam.

No Konſtanzes 3. okt. ſino, ka pehz meelaſta pilî peepeſchi **faſlimis ſultans Muhameds.** Ap pili ſapulzejeeſ lauſchu bars praſijis faſlimſchanas eemeſlu noſkaidroſchanu.

Ungaru generals Koloſchwareijs, kuru kreewi kaujâ pee Lwowas ſaguhſtijuſchi, nogalinajees ar rewolweri.

Seemeļ-Amerikas Sab. Walſtis taiſotees ſuhtit Seemas ſwehtku dahwanas uſ Eiropu tàm zimenem, kuràm tehwi krituſchi tagadejâ karâ.

200,000 wahzu reſerwiſti, kuri karu eeſahkot atradâs Anglijâ, Spanijâ un Italijâ, naw warejuſchi atgreeſtees Wahzijâ. Par to gahdajuſe angļu waldiba. Lihdſ ſchim wahzeeſchi peedſinuſchi no eenemtajàm beļgeeſchu pilſehtam jau ap 200 milj. rubļus ſkaidrâ naudâ, beſ tam wehl daudſ ſalaupitas mantas.

Redakzijas telefons.

„Kriſtigs Wehſtneſis“ nahkoſchâ 1915. g. iſnahks jo projam 32 lappuſes beeſs un kalpos ſawam augſtajam mehrkim: Pamodinat neatgreeſtos un tizigos wadit tahlak uſſwehtiſchanos Deewam. Sem nodaļas „Swaru kauſs“ buhs apſpreeſti un paſkaidroti ſwarigi Bibeles un kriſtigas iſſihwes jautajumi. Starptautiſkâs Bibeles ſtudijas nodaļâ buhs katrâ numurâ 4—5 garaki Sw. Rakſtu gabali, iſſkaidroti no leetpratejeem uſ ſchi lauka. Stahſtu un aprakſtu nodaļâ buhs pamahzoſchi ſtahſti un ari aprakſti par zeļojumeem, ſenem un juhras ſalam. Miſiones nodaļa ſneegs eeejoſchas ſinas par miſiones darbu paſaulê. „Mums rakſta“ nodaļâ lauſim ari nerakſtneekeem iſſazit to, ko tee juht ſawâ ſirdî no Jeſus un kà tee nahkuſchi pee peſtiſchanas. Nahkoſchâ gadâ „Kriſt. Wehſtn.“

peelikums „Wiſeem" tam ees lihdſi tikai paretam, turpreti wina weetâ nahks-zeturtà lokſne (8 lappuſes) ar ſaturu par kriſtigu behrnu audſinaſchanu, preekſch jaunibas, behrneem, aiſlubgſchanam, druſkam, apſkata u. z. Wiſs ſchurnals buhs puſchkots dſejas ſeedeem, kuri attehlos tizigo preekus, behdas, kahrdinaſchanas, zihnas un uſwaras.

Taps uſnemti eewehrojamako ſcho laiku teologu raksti, un leelakâ mehrâ nekà lihdſ ſchim — paſchu rakſtneeku un lihdſſtrahdneeku darbi. Ar atſinibu jaſaka, ka paſchu darbineeki uſ garigà lauka lihdſ ſchim eeſuhtijuſchi ſawus darbus labpraht un uſ jaunu gadu apſolijuſchees wehl wairak lihdſſtrahdat. Ari apologiſki raksti pret netizibu taps uſnemti.

Jauniba ir tautas un draudſchu nahkotne, tadehl Jaunibas nodaļai buhs plaſcha weeta, kurâ ſtarp zitu doſim paraugus, ſihmejotees uſ runu ſazereſchanu. Tà kà latweeſchu kriſtigeem jauneeſcheem naw ſewiſchka laikraksta, tad „Kr. W." zaur ſcho ſawu nodaļu grib pakalpot ari jauneeſcheem. Tadehl luhdſam tos, winu abonet, iſplatit un pee ta lihdſi ſtrahdat.

Schurnala zena ari uſ nahkoſchu gadu paliks lihdſſchinejà — **2 rbł. Jauni abonenti**, kuri par „Kriſt. Wehſtneſi" buhs aiſmakſajuſchi lihdſ 31. janwarim 1915. gadâ, — dabùs peeſuhtitu bagata ſatura pilno, ſcha gada dezembra numuru beſ maksas. **Katrs abonents**, kurſch buhs aiſmakſajis wiſu abonenta naudu lihdſ 31. janwarim 1915. g., gada beigàs dabùs beſ maksas premiju — rakſtu krahjumu, ſcha gada apmehrâ.

* * *

Reiſê ar ſcho 11. numuru top iſſuhtita „Kriſt. Wehſtneſcha" ſcha 1914. gada premija — **W. Fetlera u. z. lihdſſtrahdneeku rakſti**, ſem kopiga noſaukuma „Golgatas kalendars" un „переводы" preekſch „Kriſt. Wehſtn." paſtellejumeem uſ nahkoſcho gadu. Laipni luhdſam, uſ pehdejeem peenahzigàs weetàs uſrakſtit iſſuhtitaju wahrdu, adreſi, zik daudſ eksemplarus paſtellè, uſ kahdàm adreſem un zik naudas iſſuhta. Muhſu adreſe tur ir jau uſdrukata. —Par drihſaku peeſuhtiſchanu pateizamees jau eepreekſch; tà juhs warat muhs iſſargat no darba ſadruhſmeſchanàs ap jaungadu. Daſchi abonenti jau tagad iſdarijuſchi paſtellejumus preekſch nahkoſchà gada. Par to wineem leelais paldees!

Swehtdeen, 2. nowembrî, pulkſten 4 pehz pusdeenas, Petrogradâ, Ewangelijuma namâ buhs latw. miſiones atklahſchanas ſwehtki. Mahzitajs W. Fetlers.

Kara deht laikrakſtu iſſuhtiſchana uſ ahrſemem uſ laiku bija aptureta. Tagad jau wairak nedeļas paſts nem atkal preti laikrakſtu ſuhtijumus uſ ahrſemem un tadehl wiſi aiſturetee „Kriſt. Wehſtn." numuri ir iſſuhtiti. Ja tomehr kahdi muhſu ahrſemju abonenti ſchinîs deenâs wehl nebuhtu ſanehmuſchi wiſus iſtruhkſtoſchos numurus, mihli luhdſam, mums to paſinot ar kartiņu — gribam iſſuhtit pa otrreiſ. Sirſnigas ſweikas!

„Golgatas kalendaru" kà premiju tagad jau buhs ſanehmuſchi wiſi tee abonenti, kuri „Kriſt. Wehſtn." ſtellejuſchi un aiſmakſajuſchi uſ wiſu gadu. Ihſaka laika abonenteem tas ir japehrk; pee labakàs gribas, muhſu finanzielee apſtakli nepeelauj wineem to dahwinat. Turpreti mihli luhdſam wiſus „Kr. Wehſtn." abonentus, draugus un labwehlus, neween ſchurnalu, bet ari „Golgatas kalendaru" eeteikt Juhſu god. radeem un paſihſtameem. Lai tas ſawâ pirmâ gadâ eemantotu plaſchu eeeju tautâ, ta ſaturs ir bagats un zena nolikta ſema — tikai **25 kap.** gabalâ. Kas nonems wairak par 10 eksemplareem, tam atkalpahrdeweja rabats, Eſam pahrleezinati, ka ſcho darbu weizinot, Juhs, tikpat labi kà mehs, nebuhſat ſtrahdajuſchi pelnas, bet gan labàs leetas dehl.

Ewangelijuma nama bilde buhs eeſpeeſta nahkoſchâ dezembra numurâ tà, ka ta buhs wecgli iſgreeſchama un noleekama ari redſamâ weetâ, ja laſitaji to wehleſees.

Betanijas draudſes kaſeeris ir jau eeſahzis ſanemt no draudſes lozekleem un beedreem eetaupijumus preekſch Golgatas nama paradu dſehſchanas. Nomakſaſchanas termini tuwojas weens aiſ otra. Kriſtigi laudis ſtarp zitu paſihſtami pee tam, ka tee makſà ſawus paradus.

Br. Alek. Polis raksta no kara lauka ſtarp zitu ſchahdi: Man ir iſdewiba palihdſet teem, kureem palihdſibas wajag. Mums noder filta weļa, ſekes, zimdi. Deretu ari gabalinu zukurs un ſchahweta gaļa, ja to nemtu preti paſta eeſtahdes. Neſlahdetu ari paſkahbas konfektes, ko paſneegt eewainoteem. — Br. Polis bijis jau 19 kaujàs un lihdſ ſchim no Deewa ſchehligi paſargats.

Red. peeſihme. Uſnemamees widutajibu, aiſſuhtit kareiweem, lai naw ſaudejumi.

Wehſtulneeks.

Golg. N. Par.: Br. Anbangs 5 rbł. **Kriſt. rakſt.:** Anna Upman 50 kap. **Miſ. darbam:** A. Breeſe 1 rbl. **Kriſt. rakſt. iſſuht. kareiweem:** Br. Anbangs Sihkragà 5 r., H. Redins 3 r. **Kar. miſ.:** Br. Salaiskalns 5 rbł., Br. Briljants 3 rbł., E. Willums 5 rbl.

Darbam preekſch kareiweem: Alwine Zehſneek 3 rbł., br. Peterkow 50 kap., W. Glahſneek 1 rbl., br. Kirſit 3 rbł., A. Oſolin 60 kap., mſ. Klawin 1 rbl, mſ. Blumberg 20 kap., mſ. Brunau 20 kap., br. Dreimans 20 kap., L. Wihtol 50 kap., O. Saulit 1 rbl., Em. Kon 1 rbl., E. Seibe 2 rbł., mſ. Ertner 1 rbl., br. Babkowitz 2 rbł., Ed. Apin 1 rbl., Anna Strauſman 1 rbl., mſ. A. Agafanow 50 kap., mſ. Kelpe 1 rbl., D. Baltman 1 rbl., Nat. Kriting 3 rbl., Julija Plawneek 1 rbl., K. Sarp 3 rbł., Marija Behrſin 3 rbł., br. Daudſeſchans 1 rbl., Anna Dihkert 20 kap., N. N. 1 rbl., Karline Upman 45 kap., mſ. Schutka 50 kap., Mihlgrahwja luhg. ſap. ſeedojums 3 rbł. 65 kap, H. Laſsmans 1 rbl., E. Laſsmans 1 rbl. 15 kap, E Willums 20 rbł., E. Tetter 20 rbł., J. Kruhſa 3 rbł., br. Wahzeet 50 kap., mſ. A. Bleſs 1 rbl., br. Rode 1 rbl., Kate Bahlin 50 kap., N. N. 1 r., br. Kainaſch 1 r., br. Salaiskalns 10 r., Katrine Abelit 8 r., br. Wilſons 5 r., Kate Preede 1 r., Anna Balod 1 r., Katrine Behrſin 1 r., Liſete Reinberg 16 k., Anna Knoſtenberg 50 k., Kriſtine Schiron 1 r., Marija Krippen 10 r. No ſchis naudas nopirkta drehbe un pagatawoti 50 filti krekli, 50 p. bikſes un 100 auti un lihdſ ar adatam un dſijam nodoti Latweeſchu palihdſibas komitejas dahmu komitejai preekſch aiſſuhtiſchanas uſ kara lauka, kas jau padarits. Wehl taps gatawota filta weļa un ſuhtita uſ maſturigu kareiwu adreſem kara laukâ. Wiſu darbu dara Golgatas mahſas ar preeku beſ atlihdſibas.

Aiſſuhtiſchanai uſ kara lauku: Mſ. Franzewitſch 2 krekļus, 2 p. bikſes, 2 p. ſekes; mſ. Prihm 1 kreklu, 1 p. bikſes; mſ. Straſdiņ 2 p. ſeku, 1 p. zimdu; N. N. 2 p. zimdu, 1 p. seku; H. R. 1 p. ſeku, 1 p. zimdu; Aliſe Reiſchal 1 p. bikſes; Karline Abelit 3 ſchalles; zaur P. Laſsmani ſanemts 6 p. zimdu, 2 p. ſeku, 1 p. bikſas, 1 kreklis, 1 kamols dſijas; mſ. Dſeltiņ 3 mahrz. deſas; Amalija Pukit 2 mahrz. eeſkahbas konfektes. No ſcheem jau 3 ſuhtijumi aiſſuhtiti uſ adreſem kara laukâ.

Nabageem: Kriſtaps Kempe 5 rbł., br. Glahſneeks 1 rbl., br. Babkowitz 50 kap. Betanijas draudſe: Augustâ 18 rbł. 4 kap.; ſeptembrî 14 rbł. 33 kap; oktobrî 21 rbł. 6 kap. Schee dahwinajumi iſdaliti pa ſcheem 3 mehneſcheem 55 gadijumos, kur no mums palihdſiba tapa luhgta un bij pateeſi wajadſiga, daſchadu ſchejeenes tautibu un tizibas ſchkiru peederigeem. **Kareiwim A. P.:** Anna Biderman 1 rbl., mſ. Wigant 1 rbl., A. Reiſchal 50 kap.

Sludinâjumi.

Nupat no drukas iſnahza:

Golgatas Kalendars

uſ 1915. gadu

ar kriſtiga, intereſanta ſatura literariſku peelikumu. **Makſâ 25 kap.** Atkalpahrdewejeem paraſtais rabats. Leelakus paſtellejumus luhdſam iſdarit drihſ. Peepraſijumus adreſet: **Derigu Rakſtu Apgahdneezibai, Hoſpitalu eelâ 24, Rigâ.** Paſtkaſtite 1250.

Eeteizamas ſekoſchas grahmatas **dahwinaſchanai uſ ſeemas ſwehtkeem:**

1. Dſchelikas pirmâ luhgſchana.
Stahſts bauds bildem puſchkots no Heſbas Stretton. Scho nupat no drukas iſnahkuſcho grahmatu waram ſilti eeteikt daſchadâ wezumâ ſwehtdeenas ſkoleneem Makſâ **15** kap.

2. Aiſ ſchaureem wahrteem.
No ewangelista J. Fettera. Eeteizama pamodinateem un tizigeem. Makſâ **15** kap.

3. Ko domâ muhſſaiku ſtudenti par Kriſtu?
No Dr. Dſch. Motta. Sewiſchki eeteizama bibeles klaſes ſkoleneem un tahdeem, kas apmekle widus ſkolas. Makſâ **5** kap.

4. W. Fetlera rakſti
I. krahjums. Preekſch dahwinaſchanas gan tagad neatradiſim uſ gariga lauka peemehrotakas grahmatas par ſcho. Sche atrodam pulka daſchada ſatura ſkaiſtu, iſjuſtu dſejas feedu, laſiſchanai, pahrdomaſchanai un deklameſchanai, kà ari gandrihſ weenigo latweeſchu originalſtahſtu uſ gariga lauka: „Sauzeens no Makedonijas". Katrs, kam ſirds puſſi preekſch Kriſtus, ſcho intereſanto ſtahſtu laſis ar ſajuhſmu. Makſâ **50** kap., glihtâ ſehjumâ **75** kap. Uſ ſchim grahmatam dodam ſwehtdeenas ſkolam eewehrojamu rabatu.

Nupat iſnahkuſi no drukas — kara dehl gan bet treſchâs dakas — ſchahda jauna grahmata:

Seme, kur peens un medus tek.

Wairaku Latweeſchu pirmais kopigais Palestinas zelojums. Peedſihwojumi un eeſpaidi. P. Lauberta. Ar fotografiſku uſnehmumu bildem, plahneem un kartim.

P. Lauberta apgahdibâ,
Schagares eelâ Nr. 11, Jelgawâ.

Saturs: Pirmâ daļa: **Zelâ uz Palestinu.** I. Sagatawoſchanàs us zelojumu. II. Schkirſchanàs un brauzeens lihds Odesai. III. Odeſâ. IV. Us kuģa. V. Us Melnàs juhras, zaur Bosporu, Konſtantinopoli. VI. Pa Marmaras juhru, zaur Dardaneleem, pa Egejas juhru. VII. Pa Widus juhras uhdeneem. — Otrà daļa: **Pa Palestinas kalneem un lejam.** I. Jafâ, pa Saronas eeleju, us Jeruſalemi. II. Jeruſalemè. III. Us Betlemi un Adulama alu. IV. No Jeruſalemes us Jeriku, Nahwes juhru un Jardani. V. No Jeruſalemes pahr Sihkemu us Nazareti un Tahboru. VI. No Nazaretes pahr Kahnu us Tiberiju un pee Galilejas juhras. VII. No Tiberijas us Kaifu un Karmeli un us — mahjam. — Treſchà daļa: **Palestina wiſpahri.** I. Leelums, weeta. II. Semes iſſkats: Kanaana, Gileada. III. Uhdeņi: upes, eseri, awoti, akas. IV. Gaiſs: aukſtums un karſtums, leetus. V. Augi: meſchs, dahrſs, lauks. VI. Dſihwneeki: mahjlopi, medijums — ſwehri, putni, lihdeji, ſiwis. VII. Laudis: dſihwe, eeraſchas.

Maksà 75 kap., zeetos wahkos 1 rubli.

Pasta adreſe: Книжному магазину П. Лауберта. Митава, курл. г.

Pee apgahdataja paſcha paſtelleſot war atrehkinat uſ katru paſtelleſumu 15 kap., tas ir, naudas aiſſuhtiſchanas lidſewumu un par peeſuhtiſchanu naw jamakſà.

Rigas Krahſchanas un Aiſdoſchanas Beedriba.

Leelâ Newas eelâ 17.

„Suworowa eelas ſtuhri."

Telefons Nr. 12-27. Telefons Nr. 12-27.

Lihdſ 30. ſept. 1914. g.:

Droſchibas kapitals ar beedru garantiju 2,642,714 rbl. 38 kap.

Bilanze 1,846,824 rbl. 38 kap.

Makſâ par noguldijumeem 6%, par krahj-noguldijumeem 5%, par tekoſcheem noguldijumeem 4½%.

Nem par aiſdewumeem 7—8%.

— Iſſihrè droſchibas nodaļas, tehrauda kambarî. —

Apdroſchinata peļņa lihdſ 50 rbl.

un wairak mehneſi. Uſtizamas perſonas abeju dſim. dabon paſtahwigu darbu pee ſewis mahjâ zauru gadu. Sinaſchana naw pagehrama. Tahlums naw no ſwara. Mehs pehrkam tahdus darbus. Beſmakſas peepraſiſchana (7 l. iuhtijums).

Adama maſchinu ſabeedriba Tomas H. Wittil Kunau un Ko.

St. Peterburgâ, Newſky pr. 40—42—3
Otd. Москва, Краси. вор. д. Афремова.

Advokats

J. BUCHHOLZS,

Riga, I. Newas eelâ Nr. 17.

Kungs ſtundas: no 9—10 rihtâ un no 4—5 pehz pusdeenas.

Redaktors-iſdewejs: W. Fetlers. — Rigâ, Hoſpitalu eelâ Nr. 24.

Дозволено цензурою Рига, 28 октября 1914 г.

Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahņa eelâ Nr. 8. (eepretim Jahņa baſnizai).